

Biblioteca Centrală
Regională
Huedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 27 (371) — 7 iulie 1962

Artistul decorator
(pag. 10-11)

„RECONCILIAREA“

de Florica ŒELMARU

În ajunul vizitei pe care cancelarul Adenauer a făcut-o în Franța, la invitația președintelui De Gaulle, corespondentul parizian al agenției Reuter scria că evenimentul „va fi sărbătorit în capitală și în principalele orașe din provincie ca simbolul vizibil al împăcării franco-germane după cele trei războaie“ din 1870, 1914 și 1939. Într-adevăr, mai mult decât în orice împrejurare similară din ultima vreme, oficialitățile franceze au vrut ca oaspetele să se simtă înconjurat de cea mai prevenitoare atenție. S-a spus chiar că prezența bătrînului cancelar vest-german în capitala Franței va fi mărțuria concretă că „reconcilierea pe plan afectiv“ între cele două țări este „un fapt aproape împlinit“, s-au adus viitorului musafir elogii superlative pentru contribuția pe care ar fi adus-o la „reconciliere“, ș.a.m.d.

Sub somptuoșitatea elocvenței festive, obiectivele politice ale invitației și ale vizitei erau concrete și presante. Ele se înscriu în contextul contradicțiilor care zguduie coaliția atlantică, în contextul luptei dintre principalii membri ai coaliției pentru poziții predominante în sinul ei. De aci decurg în esență divergențele care au afectat în ultima vreme fiind relațiile dintre Washington și Bonn, fiind relațiile dintre Washington și Paris, și care s-au manifestat în toate principalele probleme în fața cărora se găsește blocul atlantic, de la aceea a colaborării în domeniul înarmărilor nucleare la aceea a așanunitei uniuni politice vest-europene și de la tratativele pentru dezarmare la contactele Est-Vest cu privire la tratatul de pace german.

În concepția gazdelor franceze, vizita cancelarului trebuia să demonstreze — în deosebi Statelor Unite — că „axa Paris-Bonn“ nu este o formulă goală și că ar putea deveni în Occidentul european nucleul unei societăți care să „echilibreze“, în sinul alianței atlantice, influența Statelor Unite. Cît despre oaspeți, ei urmăresc de mult să cîștige puncte în competiția atlantică „arbitrînd“ în divergențele dintre aliații lor. Firește, absența demonstrativă a Franței de la tratativele asupra dezarmării, opoziția Franței față de contactele americano-sovietice în problema germană, au fost pe placul Bonnului. În preajma vizitei însă, cercurile politice din capitala Republicii Federale cîntăreau cu atenție ce este de cîștigat și ce este de pierdut pentru propriile lor proiecte, după cum ar da ascultare solicitărilor Parisului sau celor de la Washington. Încă acum două luni și mai bine, ziarul vest-german „Die Welt“ mulțumind politicos pentru „o fermitate care depășește uneori pe cea a Bonnului“, în deosebi în problema Berlinului, conchidea că sprijinul Franței are defectul de a fi dat „de pe poziții din ce în ce mai izolate“. Iar recent o corespondență din Bonn a agenției „France Presse“ semnala că pentru cercurile politice din capitala federală, Adenauer „nu se poate expune să adopte poziții în contradicție prea vizibilă cu guvernul din Washington“.

Între timp, de altfel, avuseseră loc și întrevederile Adenauer-Rusk. După mărturiile observatorilor, la capătul trgurilor care s-au desfășurat în acest cadru, în schimbul unui pas înapoi al diplomației americane pe terenul negocierilor cu privire la tratatul german, Adenauer s-a arătat dispus să uzeze de influența sa pe lângă De Gaulle pentru a-l determina la mai multă... flexibilitate în relațiile cu aliatul de peste ocean.

Dacă despre „reconciliere“ a fost vorba, apoi pare să fi fost despre o totuși alta decât cea pe care o slăvea la Paris limbajul oficial, saluînd vizita lui Adenauer. Ceea ce s-a încercat e un fel de „reconciliere“ atlantică — irealizabilă. Pentru că blocul N.A.T.O., ca orice alianță agresivă și tocmai pentru că este o alianță agresivă, suferă de subrezenie congenitală.

După peste 130 de ani de jug colonial, după un eroic război de eliberare, poporul algerian trăiește zilele independenței. În inima țării, la Ghardaia (fotografia din dreapta), sau în afara hotarelor algeriene (fotografia de sus înfățișează un aspect de la un centru de vot din Casablanca—Maroc), covârșitoarea majoritate a algerienilor s-au pronunțat, la 1 iulie, pentru independență. La 3 iulie a fost proclamată oficial independența Algeriei.

„fotocronica FLACARII“

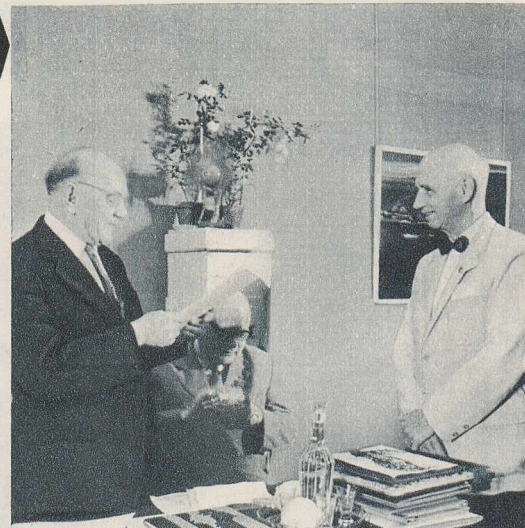

Aspect de la solemnitatea ce a avut loc la Academia de arte a U.R.S.S., cu prilejul alegerii cunoscutului pictor american Rockwell Kent ca membru de onoare al acestei Academii.

Londra. Peste 10.000 de muncitori textiliști din regiunea Lancashire au participat recent la un marș pe străzile capitalei britanice, în semn de protest împotriva agravării situației din industria textilă. De la sfârșitul războiului și pînă în prezent, au fost închise numai în această regiune aproape două treimi din totalul țesătoriilor și concediați 250.000 de muncitori.

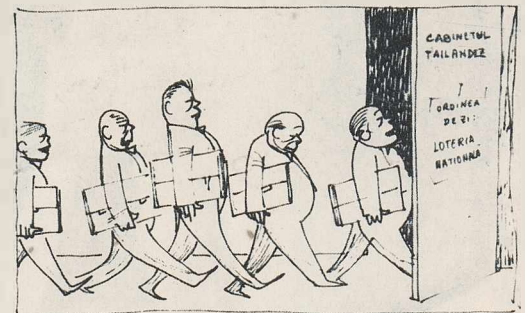

În aceste zile, în Laos, după realizarea acordului cu privire la guvernul laotian de coaliție. În fotografie: aspect din provincia Sam Neua, unde forțele patriotice organizează aprovizionarea populației.

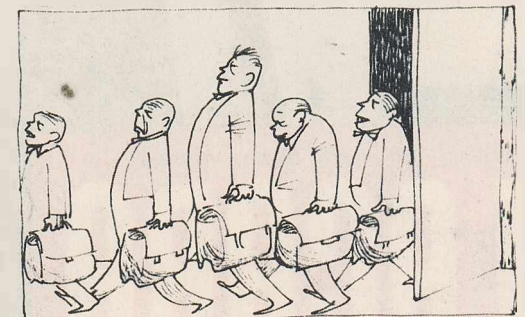

„Corupția este atât de răspîndită în Tailandă, încît loteria națională, de pildă, nu anunță niciodată pe cîștigători și în general se consideră că toate încasărilor intră în buzunarele miniștrilor“.

(Ziarul britanic „Guardian“)

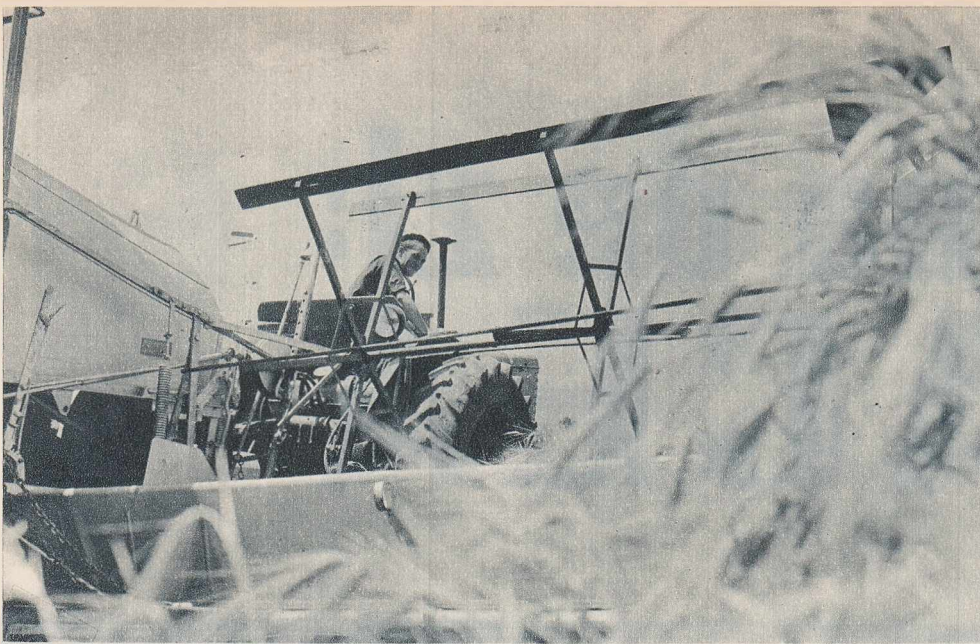

Ordinea de zi...

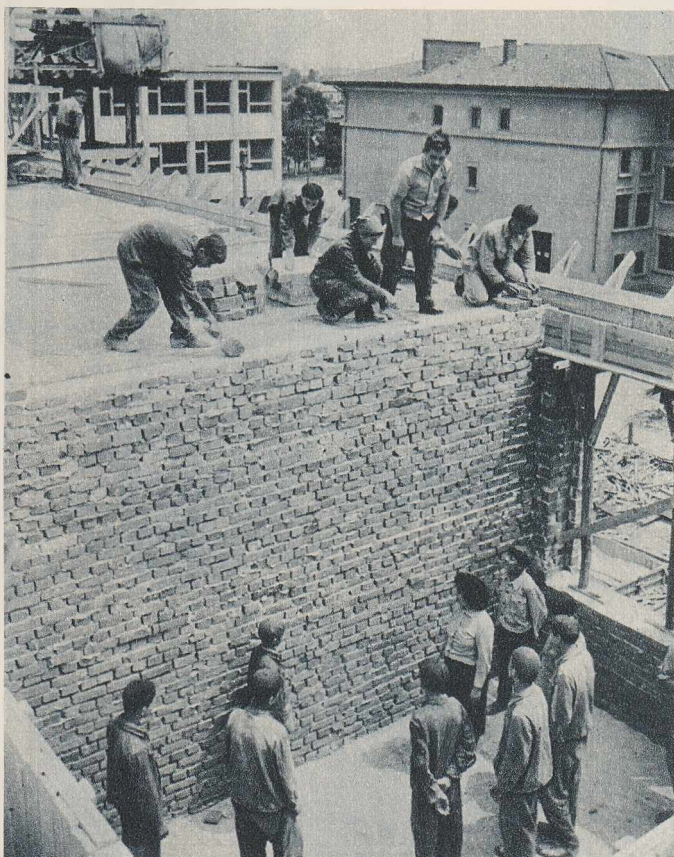
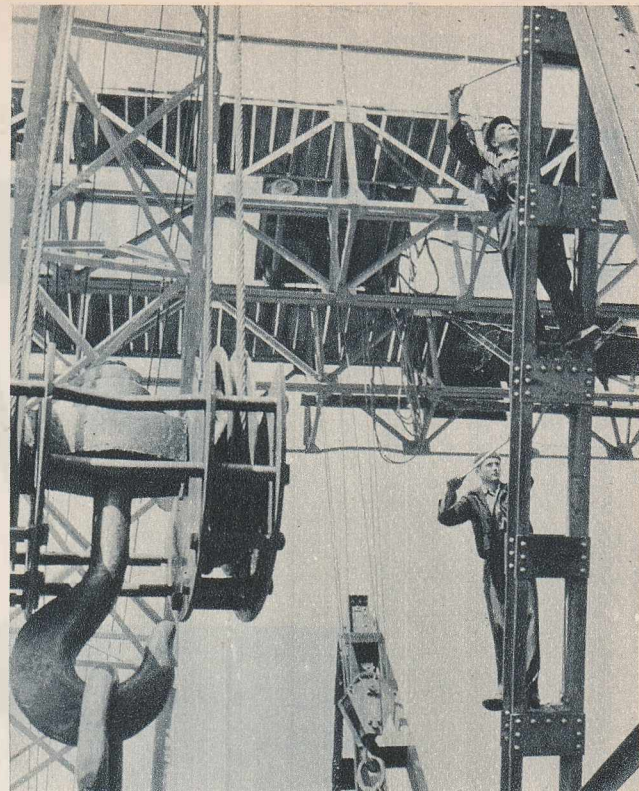
... a fost EPUIZATĂ!

Desen de Cik DAMADIAN

Recoltarea păioaselor se face la G.A.C. „23 August” din Bărcănești, regiunea București, în ritm susținut și fără pierderi de boabe, cu ajutorul mijloacelor mecanizate.

Pentru succesele importante în producție obținute în anul 1964, întreprinderii de poduri metalice și prefabricate de beton din Pitești i s-a decernat steagul roșu de întreprindere fruntașă. În fotografie: asamblarea tablierelor unui nou pod metalic.

Elevii anului I (zidari) ai Centrului școlar de construcții (Trustul I construcții București) execută practica în producție, efectuând lucrări de zidărie la pavilionul propriului lor cămin.

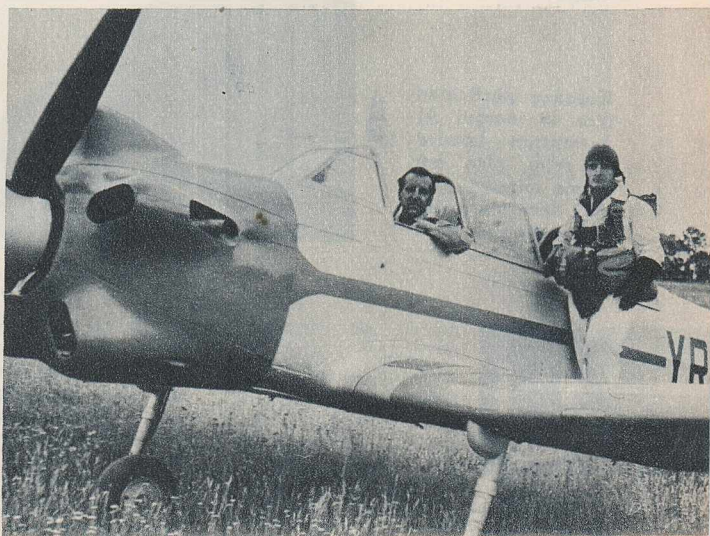
fotocronica FLACARII

Ca la toate instituțiile de învățământ superior și la Institutul de mine din Petroșeni s-a încheiat încă un rodnic an de studiu. Prilej de bucurie pentru studenții a căror rivnă a fost răsplătită la examene cu note mari.

În organizarea clubului sportiv „Voința” a avut loc o reușită excursie mototuristică la care au participat peste o sută de motocicliști. Traseul excursiei (700 km), care a durat două zile, a fost: București-Brașov-Făgăraș-Sibiu-Râșinari-Păltiniș, întoarcerea făcându-se pe Valea Oltului.

În prezența a mii de spectatori s-a desfășurat pe aeroportul Băneasa o atractivă demonstrație avlatică la care au evoluat aeromodele, plane și avioane cu motor conduse de piloți sportivi, după care au urmat spectaculoase lansări cu parașuta, individuale și în grup, la care au participat și parașutiști din R.P. Ungară și R.P. Polonă. În fotografie: maestrul sportului Ioan Negroi, recordman mondial, pregătindu-se pentru zborul din care se va lansa într-o temerară aruncare cu parașuta.

Pe ordinea de zi: P A C E A

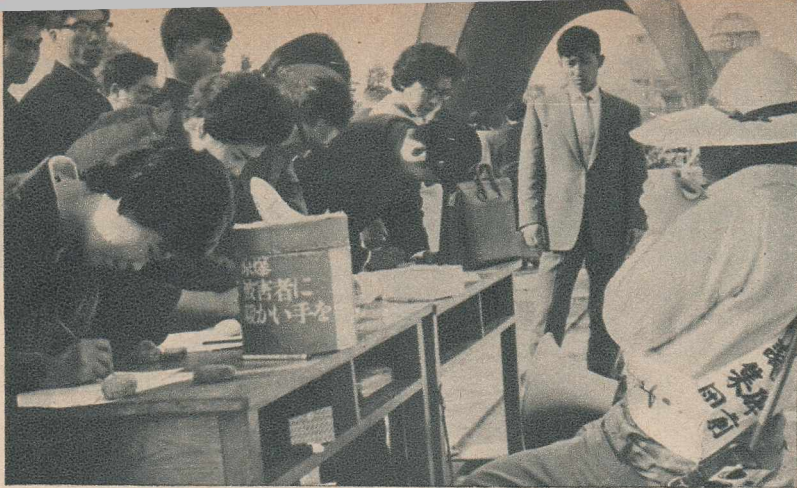
Coloana participanților la marșul Aldermaston - Londra. În prim plan emblema mișcării pentru dezarmare nucleară din Occident.

Undeva pe cîmpiile mănoase ale Ioweii fermierul american își cultivă cu grijă lanul de porumb; pe cu totul alt meridian, muncitorul suedez își dovedește măiestria în realizarea vestitului oțel al țării sale; pe un chei din Paris, un

băiat și o fată privesc apele Senei și își spun eternul, dar mereu proaspătul „te iubesc“!; la Hunedoara se elaborează o nouă șarjă; milioane de birmanezi, japonezi sau indieni se apleacă asupra firului plătind de orez; pe o stradă din Moscova, o familie privește fericită, prin ferestrele mari ale noului apartament, pano-

rama mereu în schimbare a capitalei sovietice; o nouă motonavă este lansată de pe calele șantierelor navale din Gdinya; pe continentul sud-american brazilianul admiră spectacolul uimitor al apelor Amazonului; în Africa neagră un grup de copii cu părul cîrlionțat intră acolo unde părinții lor nu aveau acces: într-o școală... A mai

trecut o zi în care oamenii au trăit fiecare cu bucuriile și durerile lor. Oare îi poate lega ceva pe acești oameni atît de diferiți, atît de depărtați unii de alții? Desigur. Năzuința seculară spre mai bine, spre mai frumos, este factorul care unește omenirea, factor care își găsește exprimare deplină în dorința de pace a omenirii. Ce

În fața monumentului ridicat la Hiroșima în amintirea victimelor bombei atomice americane, mil și mil de locuitori ai orașului-martir au semnat un apel prin care cer încetarea cursei înarmărilor nucleare.

„În loc de bombe atomice, dați lumii pâine”. „Dușmanul nostru cel mai mare este războiul”. Cu aceste lozinci s-a desfășurat la Mainz (R. F. Germană) o demonstrație a partizanilor păcii din acest oraș.

poate fi mai aproape de inima omului, decât cerul netulburat de vuietul bombardierelor și pământul ferit de hidoasele cratere ale bombelor?! Iată de ce toți acești oameni, sute de milioane, de pe meridiane diferite, cu preocupări deosebite, își vor trimite reprezentanții în acel uriaș for al popoarelor pe care îl va constitui *Congresul mondial pentru dezarmare generală și pace de la Moscova*.

Solii popoarelor

Acolo, în capitala sovietică, va răsună cu putere glasul omenirii care de veacuri năzuiește la o lume fără arme și fără războaie. De-a lungul vremii, voiața de pace a popoarelor și-a găsit expresia și în nenumărate opere ale unor oameni care cinstesc prin geniul lor istoria culturii omenesti. În urmă cu 2.000 de ani Platon făurea planuri de pace veșnică, Aristofan închina una din cele mai strălucite piese ale sale chemării la înțelegere între oameni, iar mai târziu Haendel, Jean Jacques Rousseau, Tolstoi sau Barbusse exprimau și ei dorința de pace a oamenilor. Și, totuși, omenirea a pierdut zeci și zeci de milioane de vieți în războaie îngrozitoare. Oare există o fatalitate care planează absurd

asupra capetelor noastre, făcând inevitabil războiul? NU! Această categorică negație vine din lumea socialismului, care s-a născut având pe buze cuvântul PACE. În condițiile actualului raport de forțe dintre statele socialiste și cele capitaliste, când masele devin mereu mai conștiente de forța pe care o reprezintă unitatea lor în lupta pentru pace, RĂZBOIUL NU MAI ESTE INEVITABIL!

Wroclaw, Paris, Varșovia, Stockholm, Helsinki, Viena — iată tot atâtea etape ale mersului ascendent al mișcării mondiale pentru pace în anii de după cel de-al doilea război mondial.

Iar acum, la *Congresul de la Moscova*, peste 2.000 reprezentanți ai popoarelor vor aduce mesajul de pace al omenirii, concretizând o nouă etapă în lărgirea și dezvoltarea luptei împotriva războiului.

Despre ce va vorbi delegatul englez

Oamenii din marea sală a *Congresului mondial pentru dezarmare generală și pace* vor asculta desigur cu atenție și relatarea pasionantă asupra celor trei zile de marș al păcii Aldermaston-Londra. Coloana miilor de manifestanți și-a început drumul

din fața centrului de cercetări atomice de la Aldermaston, loc ales în mod simbolic. În vecinătatea minerilor scoțieni, înfilneai în coloanele de manifestanți numeroși clerici, bluzele de piele ale tinerilor se învecinau cu salopete de muncitori dar și cu rochii multicolore ale unor femei de toate categoriile: intelectuale, activiste pe țărîm obștesc, simple gospodine. Aceași diversitate o reflecta și grupul conducător al marșului: cunoscutul filozof, lordul Bertrand Russell, romanciera *Jacquetta Hawkes*, deputații laburiști *Hughes*, *Greenwood*, *Foot* și alții, *William Alexander*, secretarul general adjunct al partidului comunist, canonicul *John Collins* de la marea catedrală Sf. Paul din Londra, cunoscutul om de știință *Ritchie Calder*. Sînt doar cîteva nume din cele a peste 150.000 de oameni care, la sfîrșitul marșului, au invadat Londra — cum scria un ziar de seară britanic. Dar același ziar adăuga: „Dă-ne, doamne, numai asemenea invazii!” Căci Anglia cunoaște și altfel de invazii, cea a armelor nucleare americane și a unităților militare vest-germane. Despre acestea vorbeau de altfel pancartele purtate de manifestanți, a căror coloană era atît de lungă, încît, deși primii demonstrați au sosit la Londra la 12,30, la ora patru, mai existau oameni care mărșăluiau.

Acest marș desfășurat pentru a 5-a oară este numai una din formele prin care englezii iau poziție tot mai activă în pro-

blemele păcii și războiului. Dar dezarmarea generală și, în special, cea nucleară este obiectivul central nu numai al maselor largi din Anglia dar și al milioanele de oameni care în această primăvară au manifestat în Olanda, Norvegia, Danemarca, Italia, R.F.G., Statele Unite etc.

Pacea — singurul adăpost

Războiul s-a terminat de 17 ani. Și totuși la fiecare zece minute țările blocului N.A.T.O. cheltuiesc pentru înarmare un milion de dolari. Un milion de dolari sînt smulși din zece în zece minute de la gura mamelor și copiilor, a muncitorilor și fermierilor. Iar de curînd, într-o insulă pustie din Oceanul Pacific s-a ridicat din nou ciuperca atomică, pentru care Statele Unite cheltuiesc milioane de dolari.

Dar aici nu e vorba numai de bani, ci în primul rînd de vietele oamenilor, amenințate de nebunia unor politicieni și a unor generali care, cu bomba atomică într-o mînă și cu dolarul în cealaltă, sînt gata să pornească într-o „cruciadă” pentru cucerirea lumii. Fapt care tulbură tot mai mult liniștea americanului de rînd, determinîndu-l să iasă în stradă. Iată de ce *Broadway* a cunoscut în ultima vreme un gen de animație care nu îi este specifică: în locul lumii mondene, care populează această arteră luxoașă în orele de seară, pășesc adesea oamenii simpli ai *New Yorkului* cu lozinci ca

Prin lupta unită a popoarelor.

Afiș de I. Molnar

Moscova. Aspect de la Conferința reprezentanților opiniei publice sovietice pentru dezarmare generală și pace, care a avut loc la Casa sindicatelor din capitala Uniunii Sovietice în înfăptuirea Congresului.

New York. Demonstrații împotriva experiențelor americane cu arma nucleară își exprimă protestul așezându-se pe caldarâm în fața sedlului Comisiei americane pentru energia atomică.

acestea: „Pacea — singurul nostru adăpost”. „Să obținem dezarmarea generală”. Firește că în asemenea cazuri poliția începe să dea semne de neliniște. Sergenții strigă: „Circulați, nu staționați”. Dar oamenii nu se intimidează. Și continuă să demonstreze pînă în Piața Națiunilor Unite, unde are loc un mare miting. Aceasta în Statele Unite, la New York, unde cu cîtăva vreme în urmă specialiștii americani în „spălarea creierului” puteau jura că toată lumea știe că pacea, coexistența pașnică, înseamnă „propagandă roșie”.

Dar nu numai Piața Națiunilor Unite a cunoscut agitația marilor manifestații. Președintele Statelor Unite a putut auzi răsunînd sub ferestrele Casei Albe glasul femeilor americane care au organizat pichete cerînd dezarmare și nu noi experiențe nucleare. Chiar în centrul orașului New York, în Times Square, au defilat în tăcere quakerii (membrii unei organizații religioase americane). De ce tocmai în Times Square? Pentru că aci se găsește unul din marile centre de recrutare în armată. Iar lozincile partizanilor păcii au pătruns și dincolo de zidurile cazărnilor americane. Și iată o consecință: „În legătură cu criza în problema Berlinului occidental, din vara anului trecut, s-a văzut că moralul și spiritul de luptă al unei părți considerabile a soldaților americani mobilizați sînt destul de reduse...” — scrie cunoscutul publicist vest-german Konrad Ahlers în articolul intitulat „Lumea e obosită de război”, publicat în „Frankfurter Rundschau”. „Cărui fapt i se datorește această lipsă de dorință de a duce un război?” — se întreba el în încheierea articolului, după care dădea răspunsul: „Ea se datorește, firește, în primul rînd faptului că îngrozitoarea experiență a celui de-al doilea război mondial nu a fost încă

uitată. În al doilea rînd, trebuie să știm că dezvoltarea armelor atomice, cu efecte bănuite de orice om, a făcut războiul absurd”.

Și vest-germanii intră în rînduri

Cine sînt cei care visează la acest război? Sînt o mină de oameni care se numesc Rockefeller, Dupont, Flick, Rothschild... În numele intereselor acestor monopolisți strigă în eter sau tipăresc tone de maculatură propagandistă războiului „psihologic”, „preventiv” etc. Numai că acestor cîtorva li se opun milioane și milioane de oameni de pe întreg globul — oamenii marșului de la Aldermaston, miile de japonezi care au manifestat în fața ambasadei americane din Tokio împotriva reluării experiențelor nucleare, delegațiile de luptători pentru pace sosite la Geneva din toate colțurile lumii, mamele americane care au demonstrat în fața Casei Albe. Și împreună cu toți aceștia germanii simpli, germanii care nu au acțiuni la uzinele de armament, germanii care cunosc pe propria lor piele consecințele îngrozitoare ale războiului. Și a lupta pentru pace în Germania occidentală înseamnă a te expune represiei poliției, atacurilor bandelor neofasciste. Cu toate acestea recente marșuri ale păcii din R.F.G. au întrunit de cinci ori mai mulți participanți decît anul trecut. 17 coloane ale luptătorilor pentru pace au străbătut drumurile Germaniei occidentale din Duisburg prin Ruhr, de la Oberhausen și Essen spre Dortmund, de la Giessen și Mannheim spre Frankfurt pe Main, iar alte coloane s-au îndreptat spre Hamburg. Toate aceste coloane scandau lozincile: „Dușmanul nostru principal este războiul”, „Nici un fel de arme atomice pe pămînt

german”, „Luptați împotriva morții atomice”.

Presiunea populară devine atât de puternică, încît lideri ai partidului liber-democrat ca Dehler și Mende, precum și alți politicieni burghezi se simt nevoiți să ia poziție, într-o formă sau alta, cerînd o politică mai realistă din partea guvernului vest-german.

Bătălia pentru pace — o bătălie pentru progresul și bunăstarea omenirii

Lozincile luptei pentru pace sînt strîns legate de lupta pentru un trai mai bun, pentru drepturile oamenilor muncii din țările capitaliste. Luptînd pentru încheierea păcii în Algeria, fiecare muncitor francez știa că, în același timp, duce și bătălia pentru asigurarea propriului său nivel de trai, căci multe mii de cheltuite în acest război colonialist au fost smulse din buzunarul francezului de rînd. Minerii spanioli din Asturia, luptînd pentru obținerea unui salariu omenesc, duc în același timp și bătălia împotriva fascismului al cărui reprezentant fățiș este guvernul de la Madrid. Studenții din Lisabona declarînd grevă, au cerut nu numai respectarea drepturilor universitare, ci și încetarea războiului colonial din Angola. Căci pacea este condiția esențială pentru realizarea aspirațiilor omenirii spre o viață mai bună, spre libertate și echitate socială.

Mișcarea mondială pentru pace găsește un reazim puternic în politica de coexistență pașnică promovată de Uniunea Sovietică și de celelalte țări socialiste. Existența lagărului socialist îngreunează posibilitățile de manevră ale imperialismului, favorizînd lupta oamenilor simpli împotriva războiului. Transformarea sistemului mondial socialist în factorul determinant

al dezvoltării societății are o uriașă însemnătate pentru cauza păcii, face posibilă preîntîmpinarea unui nou război mondial. „În timpurile noastre — sublinia tovarășul Nikita Hrușciov la marele miting, de la București, al prieteniei romîno-sovietice — cînd există puternicul lagăr socialist, cînd cresc forțele mișcării de eliberare națională și se largesc rîndurile partizanilor păcii, politica imperialistă de agresiune și război nu promite nimic bun celor care încearcă s-o promoveze”.

Politica de coexistență pașnică pe care o promovează consecvent țările socialiste, celelalte state iubitoare de pace, face să sporească continuu forța și influența mișcării mondiale pentru apărarea păcii, contribuie la atragerea în rîndurile ei a noi și noi milioane de oameni de pe întreg globul, face ca cercurile agresive să fie tot mai izolate. În aceste condiții, lupta popoarelor de pretutindeni pentru pace capătă un avînt mereu crescînd. Avînt pe care-l va reflecta marea întrunire pentru dezarmare

și pace, ce se va deschide la 9 iulie în impunătoarea sală a Congreselor din Moscova.

Glasul voinței de pace a poporului nostru se va face auzit la înalta tribună a Congresului. Schelele noilor construcții, apele Bistriței zăgăzuite la Bicaz, Oneștiul, ogoarele înfrățite ale gospodăriilor colective, succesele științei și artei românești — iată doar câteva din realizările concrete pe tărîmul construcției pașnice, prin care poporul român își manifestă astfel dragostea de pace.

Adunarea reprezentanților mișcării pentru pace din Republica Populară Română, care a avut loc la 8 iunie la București, a exprimat hotărîrea poporului român de a-și aduce o contribuție tot mai activă la lupta pentru înfăptuirea dezarmării generale și totale, pentru triumful cauzei păcii în lume. Adunarea a dat mandat delegaților care vor reprezenta poporul român la Congresul de la Moscova să ducă mesajul de pace al întregului nostru popor, să exprime solida-

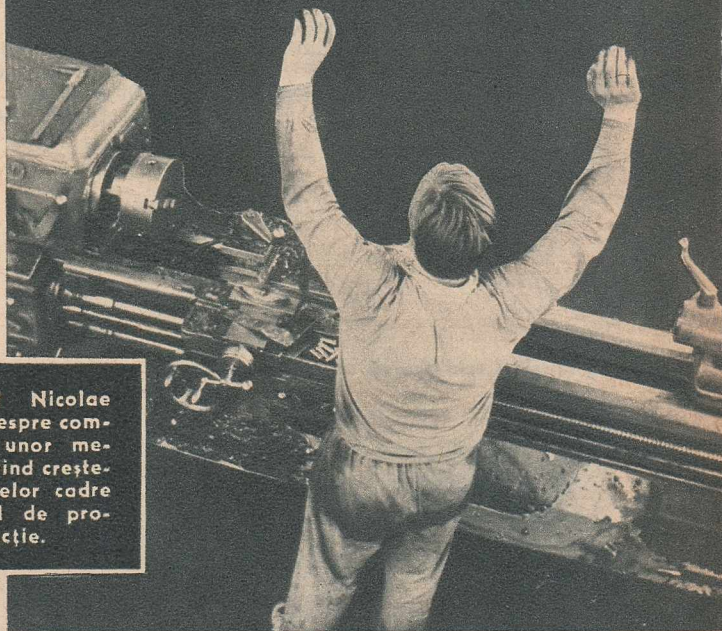
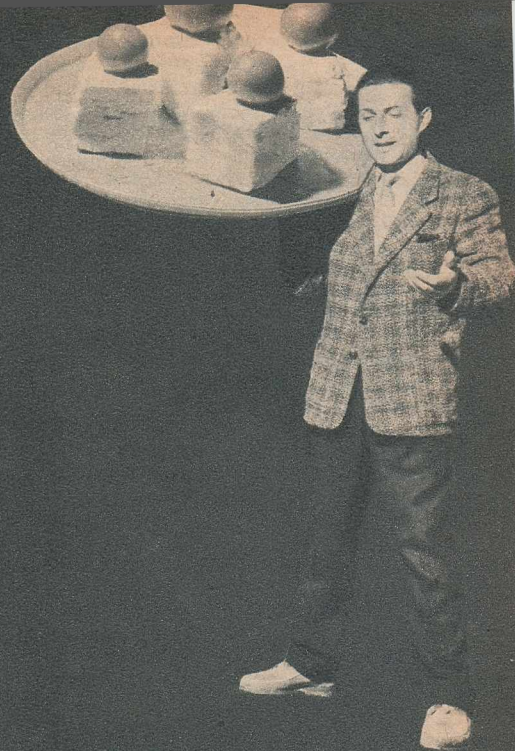
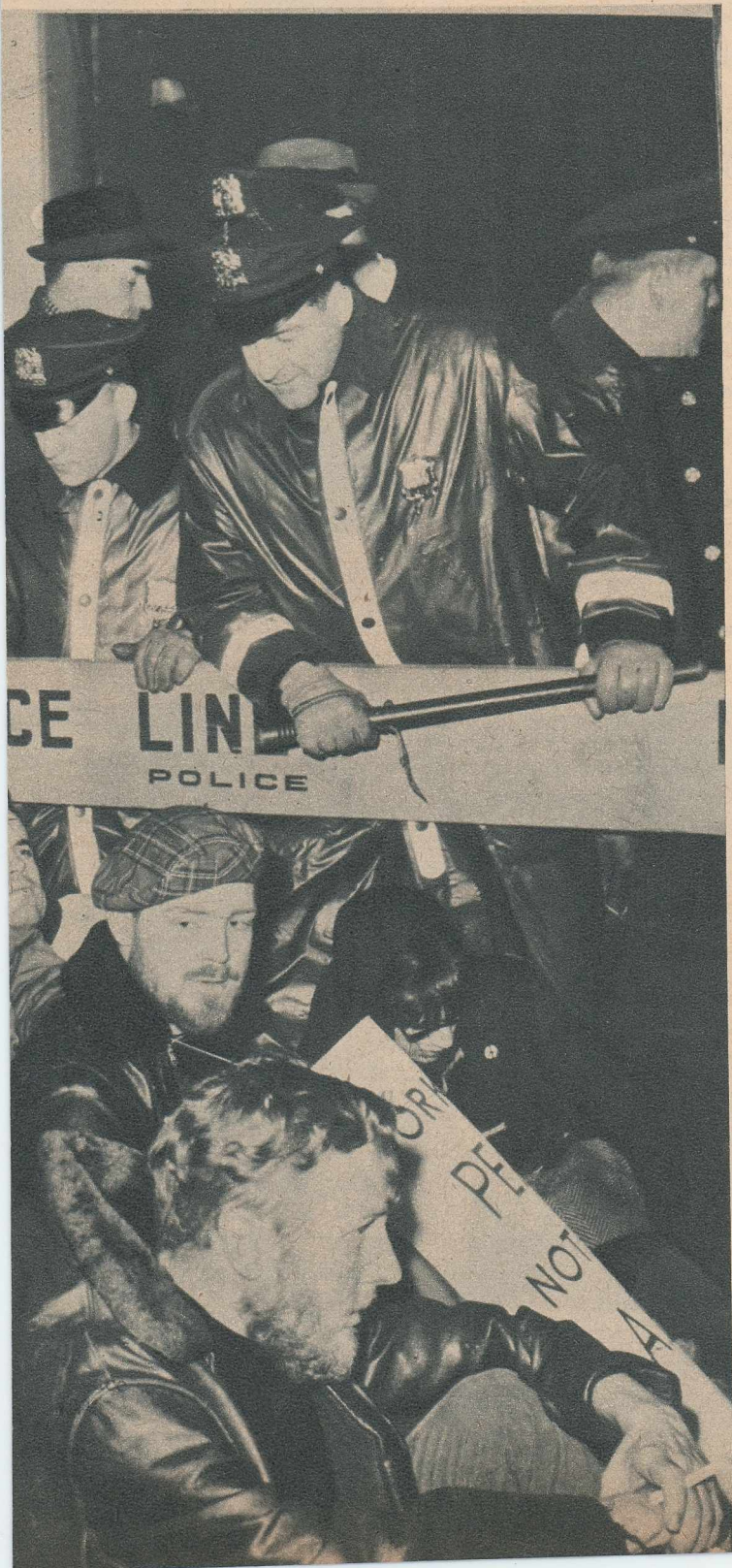
ritatea sa cu forțele luptătoare pentru pace din întreaga lume.

★

Bismarck, „cancelarul de fier“ al Germaniei imperiale, spunea o dată că marile probleme politice nu se rezolvă cu majoritate de voturi, adică prin voința popoarelor, ci prin fier și sînge. Cît de departe sîntem de această epocă! În cel de-al șaptelea deceniu al secolului al XX-lea, în fața pericolului unui război termonuclear se desfășoară procesul formării unei coaliții nemaicunoscute în istorie, a celor mai diverse mișcări de masă unite prin năzuința de a izbăvi pentru totdeauna omenirea de catastrofa războiului.

Nu prin fier și sînge, nu prin războaie se pot rezolva marile probleme ale contemporaneității. Aceasta este hotărîrea unanimă a popoarelor. Ea oferă forțe noi și încredere în măreața luptă pentru triumful ideilor păcii și progresului social în întreaga lume.

I. MANEA

Lăcătușul Nicolae Șetran despre combaterea unor metode privind creșterea tinerelor cadre pe locul de producție.

ACTORII din DEALUL SPIREI

N

u li se solicită autografe și nu sînt capete de afiș. Arta lor, de a face și de a zice cîntece, n-a fost filtrată prin nici un conservator. Ea s-a născut lingă forjă și lingă strung. De altminteri, înainte de a urca pe scenă, Gheorghe Ionescu a fost ceea ce este și acum: forjor. Nicolae Șetran, pînă să devină artist amator, era artist în lăcătușerie. Ceea ce este și acum. Așadar, avem de-a face cu arta reprezentată de lăcătuși și strungari, forjori și oțelari, tehnicieni și funcționari.

În urmă cu zece ani, tinerii aceștia care abia făceau cunoștință cu briciul au constituit o brigadă artistică de agitație, menită să ofere muncitorilor programe de voieșie, haz și destindere și, în primul rînd, să slujească procesul de producție al uzinei.

Pe artiștii amatori de la Uzinele de utilaj chimic și petrolier din Capitală — căci despre ei este vorba — i-am aplaudat în ultimii ani nu de puține ori. Recent le-am făcut o vizită acolo unde muncesc, la uzinele din Dealul Spierei. Așadar, în Dealul Spierei, pe strada Samuil Vulcan, se fac pompe duplex, pompe triplex, unități de pompaj de diferite capacități, cazane de aburi, mori de ciment și... cîntece. Cîntece despre utilajul chimic și petrolier, dar mai cu seamă cîntece despre oameni, cîntece despre muncitorii care au scris numele țării pe multe produse românești solicitate în diverse părți de lume.

De cînd ne știm cîntecul transmite inimii o seamă de simțăminte. Pus pe vorbe ce se adună în poezie, cîntecul e spus de brigadă și după aceea umblă din gură în gură, cuprinzînd uzinele.

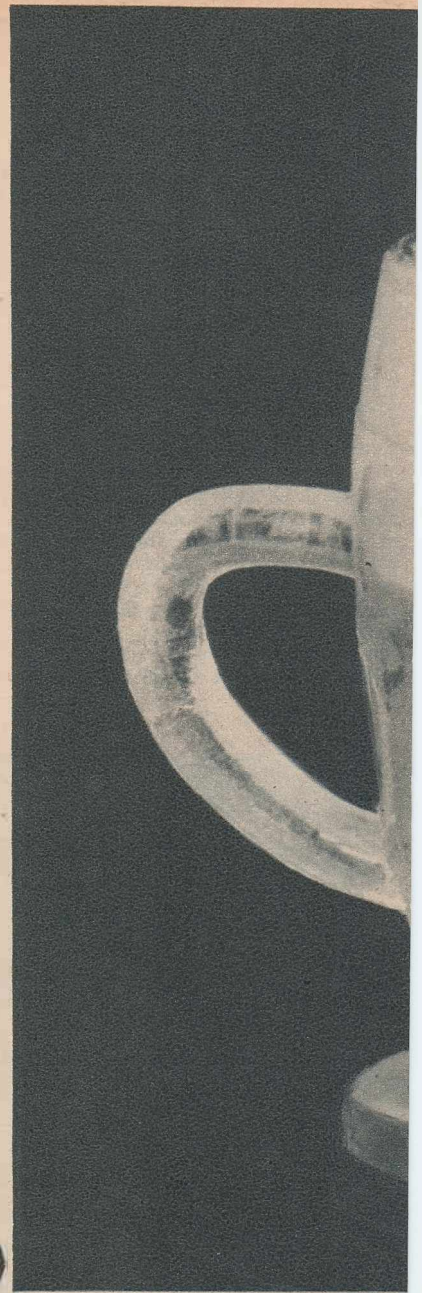
Dacă ești om de ispravă, dacă pui în muncă toată priceperea și hărnicia ta, dacă ești cineva la capitolul calitate (și la uzinele din Dealul Spierei sînt mulți oameni dintre aceștia) vin tovarășii tăi de muncă, vin artiștii amatori și-ți fac un cîntec de laudă, care te unge la inimă, dar nu te împăunează.

Ei, dar lucrurile se mai pot întîmpla și altfel. Uite, la turnătoria de fontă, spre exemplu, mai de mult, s-au înregistrat rebaturi peste procentul admis de tehnologie. Bineînțeles, că în asemenea situație, organizația de partid și comitetul de secție sindicală au luat măsurile corespunzătoare, pentru îndreptarea lucrurilor. Artiștii au acționat și ei. N-au așteptat vreo invitație specială, au chemat muzele urgent și au luat turnătoria „în primire”. Au cîntat-o și au descîntat-o. Unii tovarășii, care se simțeau cu musca pe căciulă, s-au supărat. Ziceau: „Uite, frate, sînt de-ai noștri, artiști din uzină, prieteni la toartă și ne scarmănă de ne merg fulgii. E de rău”. Uite că n-a fost de rău, uite că la ora actuală turnătoria de fontă lucrează sub coeficientul de rebut admis. Lucrul acesta, după cite am aflat, trebuie pus, în parte, și pe seama activității brigăzii artistice. Poți să fi director, poți să fi inginer, dacă în sectorul pe care-l conduci lucrurile nu stau bine, artiștii amatori nu te iartă. Și bine fac. Se mai întîmpla — tot mai de mult — ca la serviciul proiectări „să se ardă gazu-an-tiia”. Brigada artistică a hotărît: „Proiectarea să fie arsă printr-un cuplet tare”.

Frumos, dar mai cu seamă bine, muncesc artiștii din Dealul Spierei. Ei își leagă întreaga activitate artistică de sectoarele și

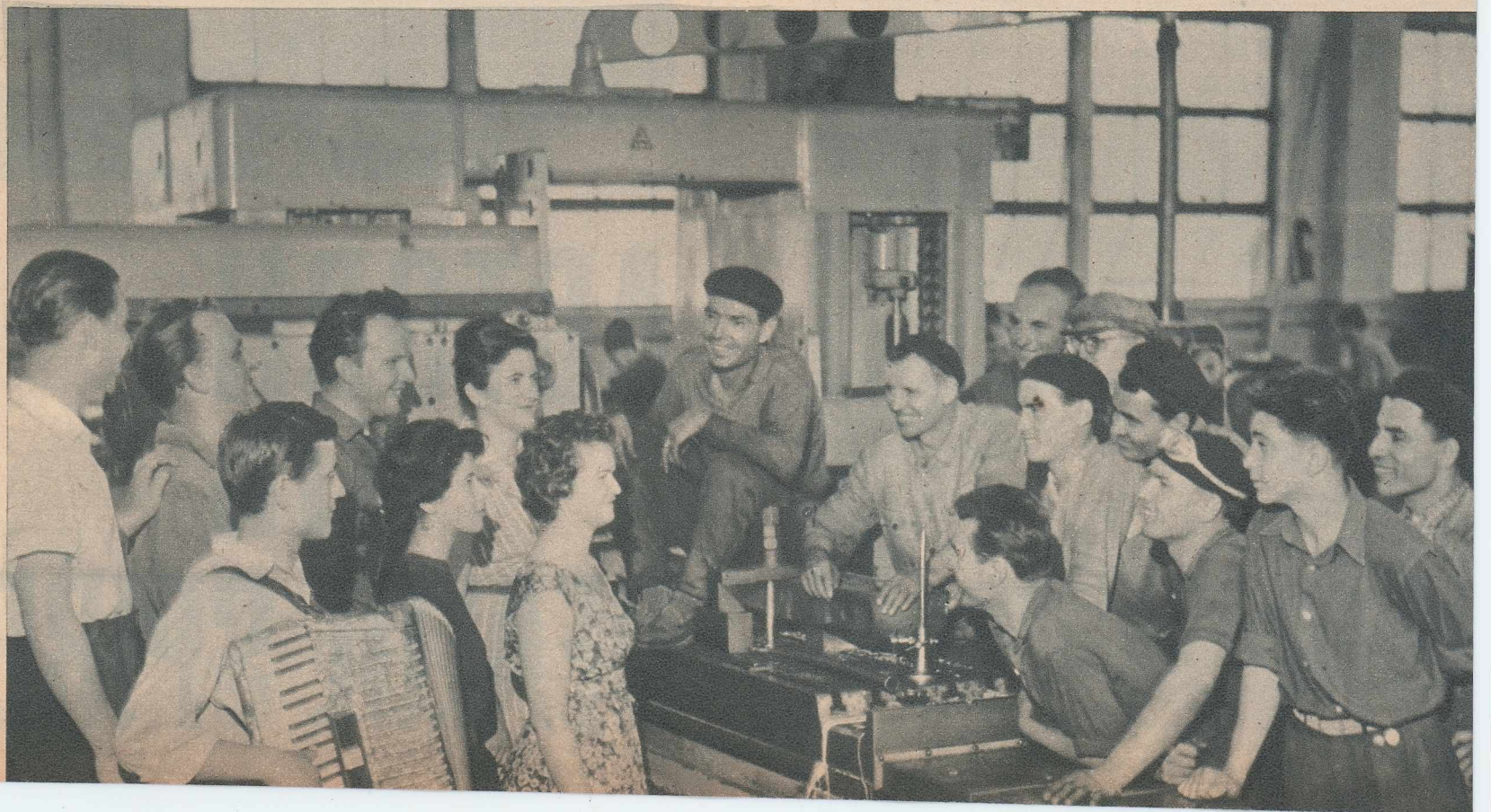
serviciile cheie care hotărăsc soarta producției, de elementul care constituie primul atribut al produselor: calitatea. Și fiindcă C.T.C.-ul (controlul tehnic de calitate) a funcționat și cu unele minusuri, brigada i-a venit în ajutor. Lucrul acesta poate să-l confirme tovarășul Vasile Topciu și alți controlori care la aprecierea calității munceau din greu cu... telefonul. Brigada, cum era și firesc, a dat C.T.C.-ului ajutorul cuvenit, printr-un cuplet care și astăzi se mai zice. Vedeți dumneavoastră, artiștilor ăstora amatori nu le scapă nimic. Nici măcar pe oamenii „buni” cu inimă largă. Așa a fost cazul Feliciei Hortopan, pontatoare la secția mecanică reductoare. Dumneai fi pontă și pe cei... absenți. După ce a fost „pontată” de brigadă, fata a devenit mai puțin... generoasă. Să rămînă așa!

Am aflat că un strungar cu experiență, tovarășul Ion Marinescu a fost și dumnealui luat în „focuri” de brigadă. Și iată de ce: dînsul avea sarcina să crească un cadru tînăr, pe Nicolae Cristea. Numai că, printre altele, strungarul cu experiență, în sarcina pe care o avea, lucra cam așa: „Mă, Nicolae, ia dă tu o fugă după niște «Naționale». Ai grijă să corespundă procesului tehnologic, să fie moi, că altminteri ți le resping la recepție”. Tînărul, pasionat de învățarea meseriei, îl roagă: „Nene, învăță-mă cum se folosește cuțitul strungului!” La care strungarul cu experiență zice: „Da, dar cu cuțitul nu poți lucra singur. Trebuie să ai material de prelucrat. Noi vom prelucra brînza. Nicolae, poftim 3,50 lei, ia o litră din cea de 14 și verifică dacă ai toate piesele, pentru că aceasta e sarcina strungarului: să aibă

Un cîntec pentru cei ce sînt permanent setoși.

La sfîrșitul schimbului, un cîntec de laudă pentru cei care sînt călăuziți în procesul de producție de două obiective: muncă ritmică și de calitate.

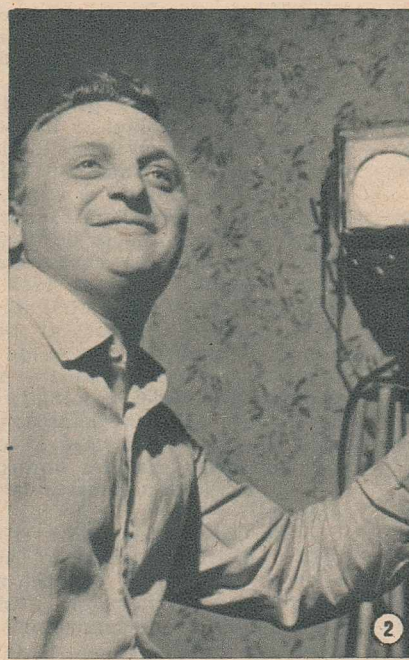

toate piesele la îndemână. Uite că ne lipsesc niște piese: sarea, roșiile, o jumătate de intermediară. Fuga după ele, să elimini timpii morți!" Mirat, tînărul pune punctul pe i: „Nene, eu vreau să mă calific strungar, nu... ospătar“.

Vă amintiți, tovarășe Ion Marinescu? V-ați cam supărat pe artiști, pe toată brigada. Și pe doctorul Cornel Constantinescu (instructorul brigăzii) care v-a pus diagnosticul bolii, v-ați supărat. Ei, nu-i nimic. Important e că v-ați făcut bine, că ați abandonat o asemenea metodă de creștere a tinerelor cadre.

Din repertoriul brigăzii artistice de agitație de la uzinele din Dealul Spierei se pot da numeroase exemple care să ilustreze activitatea artiștilor amatori în sprijinul producției și al formării conștiinței socialiste. Ne oprim la acestea și vă redăm chipurile câtorva muncitori pe care fotoreporterul i-a surprins nu la strung sau la forjă, ci în exercițiul funcțiunii de artiști amatori. Priviți-i.

George CIUDAN
Fotografiile de S. STEINER

① Tehnicianul Stellan Georgescu, responsabilul brigăzii artistice, într-un cuplet pentru cei care mai au lipsuri la capitolul calitate. ② Forjorul Gheorghe Ionescu îi ajută pe unli tovarășii de la serviciul proiectare să elimine din activitatea lor timpii morți. ③ Niculina Jinga le „pontează“ pe pontatoarele „generoase“.

Un gest firesc — o privire aruncată într-o vitrină — și iată că ne-am deprins să-l însoțim cu exigențe estetice: cerem țesăturilor armonii policrome, serviciului de masă forme originale și însăși vitrinei un aranjament de gust. Obiectului industrial îi pretindem nu numai calitățile utilitare, ci și virtuți decorative, fie că e vorba de aparatul de telefon la care vorbim, autobuzul cu care călătorim sau casnicul fier de călcat. Întreaga ambianță arhitectonică a orașului socialist presupune o participare a artelor decorative la finisarea aspectului său. Iată de ce artistul decorator este solicitat astăzi tot mai intens și lucrul este perfect legitim dacă ne gândim că însăși construcția socialistă implică prezența masivă a frumosului în toate domeniile vieții noastre. Pentru a vedea cum sînt pregătiți viitorii artiști decoratori, am făcut o vizită la Facultatea de arte decorative (din cadrul Institutului de arte plastice „N. Grigorescu” din București). Interviuurile de față și fotografiile alăturate sînt rodul acestei vizite.

artistul

4 INTERVIURI PE O PROBLEMĂ A ZILEI

Tovarășului decan Victor Schobel i-am cerut amănunte cu privire la structura organizatorică a facultății și la istoricul ei.

— Facultatea noastră e sora mai tină a celei de arte plastice: s-a născut, ca o creație a regimului nostru democrat-popular, în 1949, deși cursurile de arte decorative aveau tradiție în venerabila școală românească de arte frumoase ce-și va aniversa, peste doi ani, centenarul. Dintr-un bun început facultatea și-a împărțit activitatea pe trei secții: textile, ceramică și pictură monumentală, aducînd la conducerea catedrelor și în componența lor cîțiva din cei mai buni artiști ai țării.

— Nu ați pus în discuție o specialitate despre care am aflat că se studiază în facultatea dv.: scenografia.

— Da, e cea mai nouă secție a facultății, care ni s-a adăugat în acest an școlar venind de la Facultatea de arte plastice. Se pare că, pînă acum, e cea care — în afară de pictura monumentală — atrage cel mai mult studenții: aici se înscriu și absolvă cei mai mulți dintre ei. De bună seamă și datorită faptului că teatrele, cinematografia, televiziunea, mișcarea artistică de amatori solicită intens scenografi și toți absolvenții noștri sînt așteptați cu nerăbdare.

— Socotiți oare că industria de textile sau ceramică nu are nevoie, în egală sau în și mai mare măsură, de artiști creatori? Aș inclina să cred contrariul...

— Și ați avea dreptate: cîțiva din absolvenții noștri fac treabă foarte bună în fabricile de textile. Dar noi nu am stabilit încă legături temeinice cu industria și vina trebuie să o împărțim pe din două. Totuși, acesta nu e decît un aspect al problemei.

— Care ar fi celălalt?

— Raportat la cerințele actuale, prea puțini din studenții institutului nostru se îndreaptă spre artele decorative. O veche și regretabilă prejudecată îi făcea să considere — chiar și pînă în urmă cu cîțiva ani — că artele aplicate sînt mai puțin „nobile” ca pictura sau sculptura. Există chiar tendința absolut greșită ca studenții care nu dădeau rezultate deosebite la Facultatea de arte plastice să fie trecuți la artele decorative. Iată de ce

absolveau anual prea puțini artiști pregătiți anume pentru a da un ajutor substanțial industriei.

— Se pare, în general, că actuala configurație a facultății, cu prea puținele ei secții, nu mai corespunde întru totul nevoilor zilei. În ce sens vedeți perspectivele ei de dezvoltare?

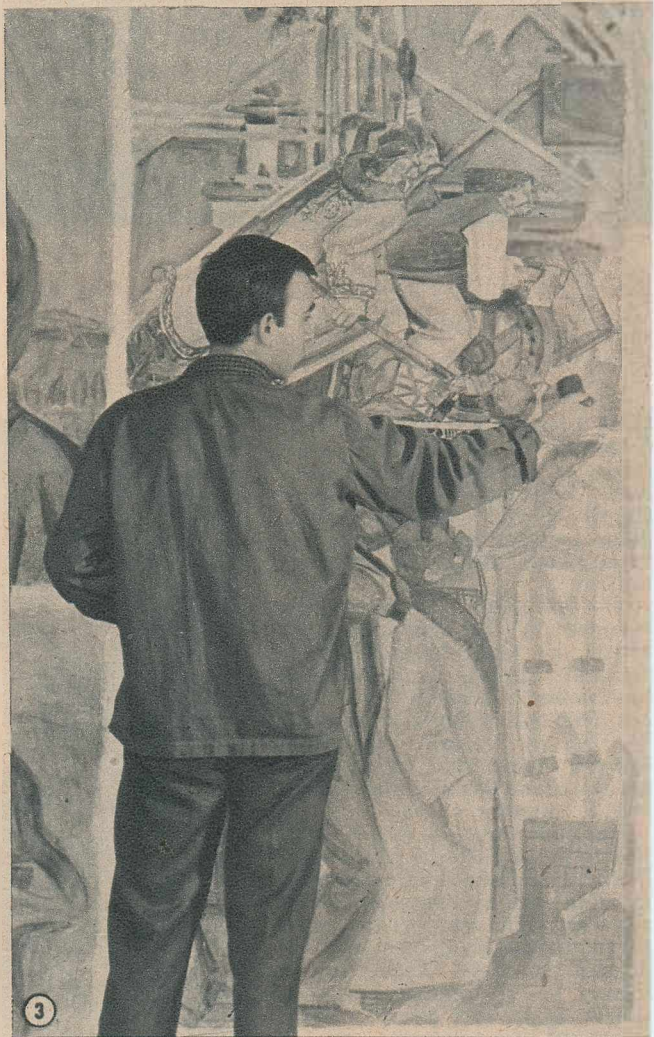
— Cele mai apropiate proiecte prevăd extinderea specializării de la secția ceramică și în domeniul sticlei și al maselor plastice; vă dați seama cît de utilă e prezența artistului în acest sector industrial. Dar aceasta n-ar fi decît începutul unui viitor pe care noi îl vedem materializat într-un institut complex cu multe secții.

★

— Ceramică se face mai de mult în școlile noastre de arte frumoase — ne spune tovarășul profesor Mac Constantinescu, șeful catedrei de ceramică-textile — numai că studiului acestuia nu i se dădea vreo finalitate practică: se creau oale sau farfurii prin perpetuarea unei vechi rutini, preocupată de obiectul în sine și numai de el. Studenții pe care noi îi pregătim, pentru azi sau pentru mîine, au în atenția lor în primul rînd prototipul industrial de mare serie: iată unul din cele cîteva obiective principale ale catedrei noastre. Ceramică, porțelanul, faianța, toate aceste practice obiecte de uz cotidian, trebuie să intre în casa omului sub forme elegante care să facă plăcută utilizarea lor și să contribuie la educarea gustului estetic al oamenilor muncii. Creînd un serviciu de ceai, de cafea sau de masă, studentul nostru îi gîndește volumele, coloritul, decorul, dar și toate detaliile tehnice: pregătim astfel un specialist care să se poată ușor acomoda creației industriale.

— Și celelalte obiective la care vă refereați?

— Ne interesează mult și plastica mică — bibelourile, vasele, statuetele — cu un conținut și o formă adecvată ceramicii. Problema creării unui stil contemporan, corespunzător actualei ambianțe arhitectonice de interior, e studiată de studenții noștri cu sculptorița Zoe Băicoianu. Și avem rezultate interesante. Dar mai mult decît aceasta, ne preocupă legătura ceramicii cu arhitectura nouă: construcțiile noastre

① Într-una din încăperile institutului, există o adevărată expoziție de ceramică alcătuită din lucrările studenților. Veronica Poszar-Olteanu ne arată una din piesele create de ea. ② Cîteva din stofele de mobilă create de studen-

cer, atât în interiorul lor cit și pe exterior, elemente decorative cu caracter monumental. Vrem să-i dăm ceramicii prilejul de a colora și de a înfrumuseța chipul orașelor noastre întinerite.

— Vă referiți poate și la posibilitatea de a contribui prin aceste obiecte de artă la o ținută mai elegantă a parcurilor noastre, a străzilor?

— De bună seamă. Într-o vreme, parcurile noastre au fost inundate de tot felul de vase cu un oarecare caracter popular, dar desuete ca formă. Ele nu mai corespund urbanisticii actuale, înfățișării noilor cartiere. Se simte nevoia împodobirii orașelor noastre cu elemente volumetrice noi, inspirate

— Ne permiteți să vă întrebăm ceva? Am văzut aici zeci de mostre minunate pentru stoffe de mobilier. Putem deci face lucruri artistice de bună calitate. Și totuși ceea ce se găsește acum în comerț, în acest sector al textilelor, nu este încă la același nivel. Cum vă explicați aceasta?

— E o problemă complicată pe care am putea-o rezuma enunțând slaba legătură a facultății noastre cu industria: nu ni se cere aportul, dar nici noi nu avem inițiative în acest sens. Trebuie neapărat găsite modalitățile de a remedia urgent această situație.

decorator

din folclor și transcrise într-un limbaj artistic contemporan. Studiem și această problemă cu studenții noștri, care încep prin a modela pământul la roată, pentru a se familiariza cu el și a-i simți vibrațiile. De la farfuria de lut la marile panouri compoziționale figurative, de la cana de băut la ampla friză, iată drumul pe care îl parcurg în studiul lor, viitorii artiști decoratori.

★

Ne continuăm convorbirea noastră, solicitând și păreri ale cadrelor specialitate de la catedra condusă de prof. Mac Constantinescu:

— Am aflat mai înainte, din cele spuse de tovarășul decan, că printre rezultatele cu care facultatea se mândrește se află și cele ale studenților dv. de la textile — imprimeuri și desen în țesătură. Ne-ați putea spune cum s-a ajuns la ele?

— E firesc să facem, în țara noastră, țesături și imprimeuri frumoase: avem doar un tezaur folcloric de o bogăție neobișnuită. Uneori, tinerii noștri studenți ne impresionează pur și simplu prin simțul lor artistic, prin gustul lor ales. Complete și dezvoltate în facultate — și trebuie să vă spunem că programul nostru presupune un studiu foarte intens — aceste însușiri native pot fi astăzi valorificate pe deplin în viața noastră cotidiană. Am mers, în textile, pe linia realizării unei arte culte, moderne, dar de inspirație folclorică.

Ni se arată câteva stoffe de mobilier, țesute și imprimate de studențele secției. Sînt, într-adevăr, excepționale.

— Vedeți motivul acesta folcloric al cocoșului sau acesta al roții și coloanelor inspirate din creștăturile în lemn? Sînt autentice populare, interpretate însă într-o viziune contemporană, în ritmul și coloritul cerute de materialul respectiv și de funcția lui viitoare. Nu e vorba de o stilizare, cum în mod greșit se obișnuiește a spune, înțelegându-se prin aceasta un desen simplificat, redus la virtuțile decorative: această reducere a practicat-o însuși creatorul popular anonim atunci cînd s-a inspirat din realitate; artistului îi revine sarcina de a interpreta motivul într-un mod personal. Trebuie totuși să vă spunem că studenții noștri nu se limitează la studiul folclorului ci își culeg materialul din viața însăși, din realitățile noastre înnoitoare, cu prilejul practicii de documentare și tehnologice pe care o fac periodic.

Tov. conferențiar Paul Constantin, de la catedra de Istoria artei, ne-a scris câteva din păreri sale asupra direcțiilor de dezvoltare a Facultății de arte decorative.

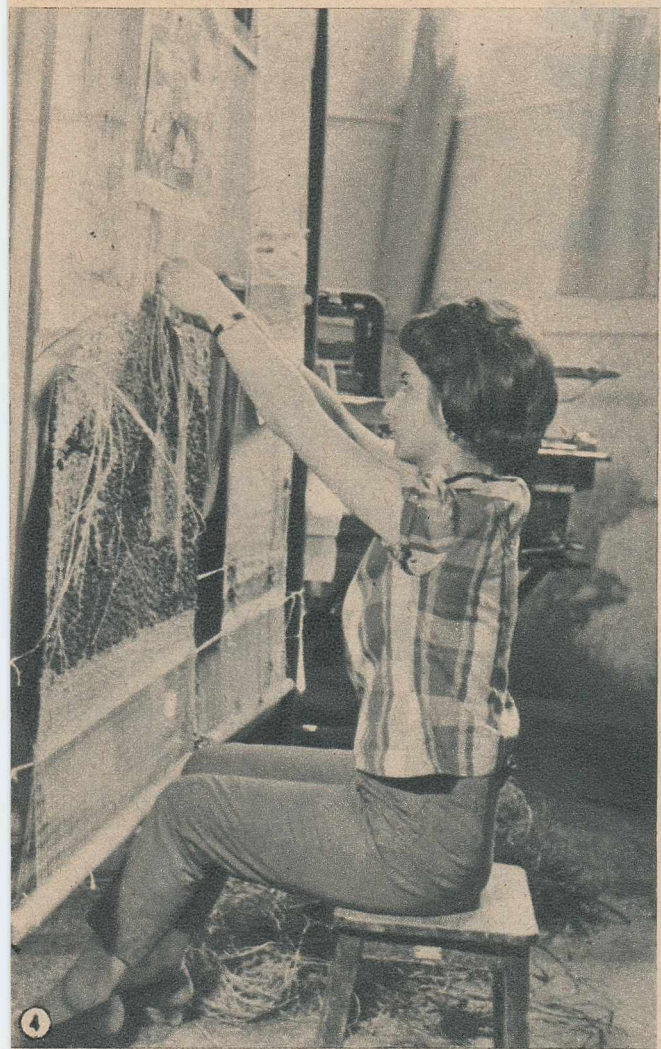
— Dacă în unele sectoare artistice — ca pictura, sculptura, grafica — tinerii absolvenți din ultimii ani au dat rezultate îmbucurătoare, dacă în unele sectoare ale industriei ușoare — ca ceramica și, mai ales, textile-imprimeuri și desen în țesătură — absolvenții institutelor noastre au contribuit la o simțitoare ridicare a calității produselor, în multe alte domenii lipsește încă ajutorul calificat al creatorilor. Problemele sînt cu atât mai importante cu cît sectorul artelor decorative joacă un rol de mare însemnătate în educația maselor; procesul educației artistice începe de la ambianța urbanistică-arhitecturală, de la obiectele de uz, pe care omul le dorește frumoase.

Artele decorative și cele aplicate răspund, de cele mai multe ori, depotrivă nevoilor materiale și celor spirituale. Tocmai în această dublă funcție — direct utilitară și estetică — stă lărgimea diapazonului lor, puterea de înfrîurire a maselor.

Necesitatea acordării învățămîntului artistic cu nevoile reale ale țării impune de aceea înființarea încă a unei serii de secții sau specialități inexistente azi în institutele de artă de la noi. Așa ar fi ramurile artistice legate de arhitectură: decorația esteroară și interioară în cele mai diferite tehnici — de la ceramică și sticlă la metal — precum și formele industriale ale obiectelor ca lămpi, vase, clanțe etc.

Lăsînd la o parte ceramica și textilele — secții existente în institutele noastre, dar care mai necesită încă o serioasă dezvoltare — mai trebuie înființate încă un număr de specialități cerute de cele mai diferite sectoare ale industriei. Forma are, în industria modernă, o foarte mare însemnătate; creatorii de modele devin indispensabili nu numai în industria ușoară — confecții, sticlă, ceramică, materiale plastice etc., dar și în industria electrotehnică — mașini de călcat, aparate de radio, frigider, aspiratoare, mașini de spălat etc., sau chiar în marea industrie: de la modelele de mașin-unelte, pînă la vagoanele de cale ferată. Doar astfel, dînd producției cadrele de care are nevoie, se poate realmente actualiza complet învățămîntul nostru artistic.

Interviuri luate de Sanda FAUR-DIMA

tele Facultății de arte decorative. ③ Studentul Stendl Ion, din anul V al secției de pictură monumentală, lucrînd în atelierul institutului. ④ Studenta Pepenaru Lucia împletește un panou decorativ din rafie colorată.

FOLDUREX

Cei care au săpat basoreliefurile de pe Colunna lui Traian și de pe monumentul de la Adamclisi au făcut o țigaie românească nemuritoare, vrind să dea lumii și eternității o mărturie: păstoritul are la noi tradiții foarte vechi. În vremuri îndepărtate, când transhumanța era în floare, ciobanii români cutreierau, pentru găsirea pășunilor, ținuturile cuprinse între mările Baltică, Egee, Adriatică și Neagră. Pe vremea aceea, cuvântul care formează titlul reportajului nostru nu exista măcar. Ba nici acum 20 de ani, dacă ai fi întrebat pe cineva ce înseamnă *foldurex*, n-ai fi obținut altceva decât o ridicare din umeri în semn de neștiință. În urmă cu câteva zile, aflindu-ne prin părțile Crișanei, la Șimand și stînd la taclale cu cei 22 crescători de oi ai gospodăriei colective, auzeam așa: „La turma mea, foldurexul e excelent”. „La a mea, foldurexul nu funcționează tocmai bine”. „Peste doi ani voi avea un foldurex formidabil”. I-am rugat pe ciobani să ne spună și nouă ce înseamnă foldurex.

— Așteptați, dragi tovarăși de la revistă. Numa'o țiră așteptați. Avem o leacă de treabă la

La pășune, în amurg.

După cum ți arată și fotografia, berbecul merinos are îmbrăcăminte de lînă fină peste tot. Sprîncenele, tot din lînă fină, sînt atît de mari, încît ți acoperă ochii.

Medicul veterinar Petre Țintea, vicepreședintele gospodăriei, Traian Crișan și colectivistul Traian Țăran, au toate motivele să fie mulțumiți. Examinînd coșul unei oi tunse, constată producția mare de lînă (6,8 kg) și un foldurex excelent.

registru genealogic și pe urmă vă învățăm puțină ovicultură.

Zicem și noi ca ciobanii: așteptați nițel, stimați cititori, să vă dăm câteva dovezi despre importanța creșterii oilor și pe urmă vă spunem ce este foldurexul.

Acestea sînt argumentele

În 1935, peste 46% din gospodăriile țărănești din România nu aveau nici o oaie. Și se știe bine că pentru țăranul sărac, oaia era, în foarte multe cazuri, și vacă, și porc. Cît era tînără, omul îi lua laptele și lîna. Cînd o prindeau bătrînețile, gospodarul o tăia în loc de porc. Cu prilejul tăierii oii, în casa țăranelui plin de nevoi era o dublă bucurie. Două săptămîni omul sărac trăia bine: se ospăta cu carne de oaie. Se bucura și mama soacră: se alegea cu un cojoc. Dar peste puțină vreme bucuria se sfîrșea și necazul prindea și mai puternice rădăcini. Țăranul rămînea fără nici un fel de vită și fonciera nu era plătită.

Creștem și azi oi. Mai multe și mai bune ca în trecut. Numai că, în condițiile socialismului, ovicultura își reprofilează fundamental sarcinile. Ea nu mai este

pastorală; ciobănia nu mai înseamnă nici bejenie, nici cîntec de jele. Oaia a încetat pentru totdeauna să mai fie vaca și porcul omului muncitor de la țară.

De ce trebuie să creștem oi mai multe și mai bune? Fiindcă avem în țară condiții geoclimatice foarte potrivite pentru acest lucru. Fiindcă avem numeroase pășuni alpine, unde vaca nu poate ajunge, în timp ce oaia e un animal care le valorifică cu maximum de folos. Mai departe: pămîntului, care ne dă și carnea, și laptele, și pîinea, i se iau de către plante cantități uriașe de săruri și azot. Plantele îl sărăcesc. Îi scad fertilitatea. Știința a dovedit în mod practic că gunoiul de grajd (de pe urma oilor) e un îngrășămint deosebit de valoros, avînd o putere de hrănire de 1,5 ori mai mare decît bălegarul cornutelor mari. Și în plus, oaia e animalul care cere cele mai puține investiții.

Și acum citeva argumente pe care le știe toată lumea: lînă, carne, lapte, piei. Cineva ar putea să obiecteze: pămînt avem fire și fibre sintetice, steaua lînii s-a stins. Nu-i adevărat: steaua lînii nu s-a stins. Dimpotrivă,

s-a aprins și mai puternic. Se pare că firul de lînă se înfrățeste tot mai mult cu cel sintetic. În ce privește urda și brînză, să nu mai vorbim. Cît despre carnea de oaie, de batali mai cu seamă, dacă e condimentată și udată cu un vin bun, prezintă destulă ispită.

Oile din clasa I

La Șimand am stat de vorbă cu ciobanii care îngrijesc numai oi din clasa I. În ovicultură clasa I e clasă superioară. Clasa a II-a e de mijloc, iar a III-a e clasă codașă, repetentă. Deci, pentru ca să fii bun crescător de oi (pentru lînă) trebuie să muncești în așa fel, încît să ai toate oile în clasa I. Ceea ce nu e tocmai ușor. Ca să ai toate turmele în clasa I trebuie să obții nota 5 (maximă) la capitolul *foldurex*. De aceea cînd un cioban zice că are un *foldurex* strașnic, trebuie felicitat. Descifrăm cuvîntul acesta literă cu literă: *f* = finețe, *o* = ondulație, *l* = lungime, *d* = desime, *u* = uniformitate, *r* = randament la spălare și calitatea usucului, *ex* = extindere. Deci lîna ideală

trebuie să aibă o finețe de 22-24 microni, 8-10 ondulații pe centimetrul liniar, lungimea șuviței de 6-8 cm, desimea... deasă, uniformitate pe întreg corpul, bun randament la spălare și calitatea usucului și extindere de la piciorul oii pînă sub ochii ei. Avem oi cu asemenea lînă în multe părți de țară: în Dobrogea și în Maramureș, în Crișana și în Banat.

La Șimand, regiunea Crișana, unde am fost noi, turmele gospodăriei colective, care numără peste 4.500 oi, stau foarte bine la capitolul *foldurex*. În urmă cu zece ani, cînd au înființat colec-tiva, șimăndenii aveau 2 oi, și amîndouă țurcane. Azi au ajuns la 4.772 oi merinos transilvănian, la o încărcătură de 135 bucăți la suta de hectare. Bravo, șimăndenilor! Ați depășit cu mult încărcătura prevăzută pentru producția medie de lînă pe care ați obținut-o anul trecut: 5,200 kg de fiecare oaie. Important e și faptul că dumneavoastră ați realizat o producție de lînă sporită fără sume costisitoare. Lucrul acesta îl știm, de altminteri, de la Ion Corbaci, președintele gospo-

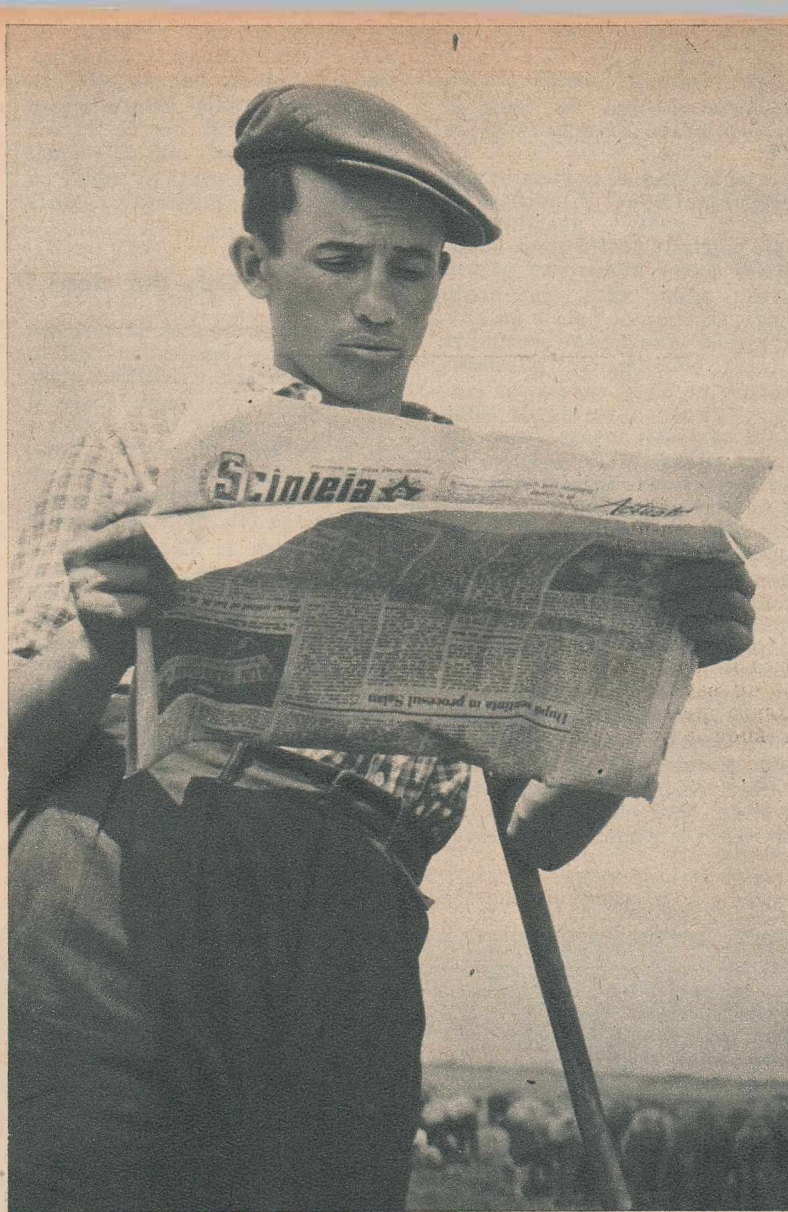
dăriei, care a participat în decembrie anul trecut la Consfătuirea pe țară a colectivștilor.

Trebuie mers mai departe

Veniturile bănești pe care le-a realizat anul trecut gospodăria colectivă Șimand, de pe urma sectorului zootehnic, s-au ridicat la 1.700.000 lei. Ponderea mare în acest venit au avut-o oile: 1.100.000 lei. În primăvara acestui an, 265 de oi au avut fătări duble. La 1.400 de oi au fost introduse însămintările artificiale. În ultima vreme gospodăria e preocupată de obținerea unui rezultat record: 3 fătări în 2 ani. La unele turme lucrul acesta a fost îndeplinit.

Merinosul transilvănean e o oaie de statură mijlocie. Colectiviștii nu prea sînt mulțumiți de acest lucru. Vor un merinos corpulent, care să dea lînă multă, dar și carne multă. Fapt pentru care au adus pentru încrucișări berbeci de Stavropol, care ajung pînă la 80 kg și sînt foarte bine îmbrăcați și pe picioare, și pe burtă, și pe urechi, și pe frunte. Anul trecut, de la oile care au avut tată berbecul de Stavropol, s-au obținut 7 kg de lînă fină. Începutul acesta trebuie continuat, trebuie mers mai departe, sporul producției de lînă fină și semifină devenind o problemă de stat. Avem posibilitatea ca încă în acest an să mărim simțitor producția medie de lînă care în prezent e destul de mică: 2.400 kg pe cap de oaie. Gospodăria colectivă din Șimand se numără printre multele gospodării care au dovedit acest lucru.

Fabricile noastre se mai plîng și azi că primesc cantități de lînă fină cu multe impurități. Acest neajuns nu-l găsești la Șimand. Cele 700 hectare de pășune au numai iarbă pură. Toamna, cînd păscutul se face pe porumbiști, otăvi, sfecliști, turmele nu înfîlnesc nici spini, nici scaieți. La Șimand, lînă smolită nu există. Aceasta pentru că marcarea miilor de oi nu se face cu smoală, așa cum se obișnuia în gospodăria individuală. Marcarea se face în ureche, prin tatuaj. De altminteri, la peste 4.700 de oi e foarte greu să faci marcarea prin smolire. Ar însemna

Ca de obicei, pe Pașcu Bundurus îl interesează în mod deosebit evenimentele internaționale.

Batalii dau mai multă carne și mai multă lînă. Gospodăria are la ora actuală 565 de batali. Pe măsura introducerii însămintărilor artificiale, numărul batalilor va spori simțitor. La sfîrșitul acestui an ei va fi de 1.218.

pierdere de timp și o greutate extraordinară în procesul de selecție.

Deci, lînă, multă lînă fină, lînă nesmolită, lînă fără scaieți, lînă care stă excepțional la capitolul foldurex, lînă ca la Șimand.

Oamenii cel mai informați din sat

Am în față imaginea ciobanilor din vremea prunciei mele: oameni triști, împietriți în tăcere, proptiți cu bărbia în bite și cu ochii ridicați spre cer. Pustii și săraci, ruși de lume și de viață, oamenii aceștia trăiau nebăgați în seamă de nimeni.

Imaginea unor asemenea ciobani a pierit pentru totdeauna din satele noastre. Gospodăria colectivă din Șimand are 22 de ciobani. Toți sînt dintre oamenii cei mai buni, cei mai harnici, cei mai pricepuți. La casele din cîmp, amenajate pentru ciobani, se găsesc mici biblioteci și colecții de ziare. În curînd, gospodăria va cumpăra aparate de radio portative. Secretarul organizației de bază din gospodărie, tovarășul Ion Șandor, ne informează că oamenii care îngrijesc turmele de oi sînt la zi cu toate evenimentele interne și externe. Pașcu Bundurus, bunăoară, e la curent în fiecare zi cu desfășurarea evenimentelor de politică externă. Traian Țăran, Nicula Valer au multe cunoștințe despre ovicultură. Dar Pătru Țăran, altfel băiat bun, cu frumoase rezultate în muncă, mai lasă cîteodată turma în paza cîinilor, pentru cîteva minute și fugă cu motocicleta să vadă ochii nu știu cui. Ai grijă, băiatule, să nu intre turma-n trifoi, că atunci o fi bai mare...

Munca ciobanilor e răsplătită așa cum se cuvine. Cointeresarea materială își spune cuvîntul. Oamenii sînt retribuiți după cantitatea de lînă și după numărul de miei. Anul trecut valoarea zilelor-muncă a multor îngrijitori de oi a fost egală cu valoarea zilelor-muncă ale președintelui. Ceea ce e foarte bine. Cine muncește, să aibă, cine taie frunze la cîini, să-și pună pofta-n cui.

Tovarăși ciobani de la Șimand! Veniți să vă tragă fotoreporteru-n poze! Că meritați!

G. MINIȘAN

Fotografii de S. STEINER

natura inversă

Povestire fantastică

de Miha DRAGOMIR

(Urmare din numărul trecut)

Desene de Miha VULCĂNESCU

Era o mare sură, închisă, cu valuri dese și concentrice, ca și când vântul ar fi bătut din adâncuri. În văzduh nu se simțea nici o mișcare. Și totuși suprafața mării era brăzdată cât vedeai cu ochii de valuri, dar nici unul nu avea coama spumoasă a mărilor cunoscute. Un abur vinețiu plutea deasupra apei. Faleză înaltă, tăiată drept, se termina cu o plajă întinsă, albă și netedă ca și cîmpia pe care coborise astronava. Pe plajă erau risipite o puzderie de cuburi, de mărimea celui singuratic, văzut cu o noapte înainte. Nu erau alinați, dar perfecția pură a liniilor dădea impresia unei opere omenești.

— Trebuie să coborim, Marius.
Găsiră un loc, printre cuburile tăcute și coborîră. Marius vru să fugă către mare, dar Costea îl opri:

— Mai întâi trebuie să cercetăm aceste cuburi.

„Mina” mecanică decupă atent o bucată din cubul cel mai apropiat și după o clipă se auzi vocea indiferentă:

— Banal. Clorură de sodiu.
— Ca și când n-ar fi auzit bine, cei doi cosmonauți se uită surprinși, unul la altul.

— Clorură de sodiu? Adică... Nu înțeleg, spuse Marius.

— Sarea noastră de bucătărie?
— Nu pot să cred! Poate că mașina s-a defectat. Să mai încercăm o dată.

Decupară din același cub o altă bucată, cercetară analizatorul, pentru a vedea dacă nu conține impurități, apoi introduseră proba. Dar vocea indiferentă a mașinii răspunse la fel:

— Banal. Clorură de sodiu.
— Adică?... Nu mai înțeleg nimic — repetă Marius, pe același ton, ca și când ar fi fost influențat de răspunsul stereotip al analizatorului.

— Ce-ai vrea să înțelegi? Fulgul Alb nu are voie să conțină sare?

— Dar...
— Știu, te-ai obișnuit cu materialele plastice, dar analizatorul nu ne poate minți. Să-i transmitem o comandă cristalografică!

„Mina” mecanică pipăi cu abilitate laturile cubului, în timp ce instalația de ultrasunete îl cerceta din interior. Apoi analizatorul mormăi un timp și le rosti răspunsul care îi nedumeri și mai mult:

— Banal. Monocristal de clorură de sodiu.

— Costea — spuse încet Marius — mi-e teamă!

— De ce?
— Mi-e teamă că analizatorul nostru nu mai e bun de nimic...

— Poate... Dar vom repeta în orice caz analiza în laboratorul din astronava. Să mai luăm probe și de la alte cuburi.

Înaintară încet pe faleză pustie ce părea locul unde niște copii de giganți părăsiseră un joc de cuburi ce scintileau sub lumina galbenă a zilei.

— Poffim! Monocristale de un metru cub! — bombănea Marius. Cine a mai pomenit sare de bucătărie adusă pe malul mării în cuburi!

Dar, deodată, cum tocmai decupa o bucată din această sare neobișnuită, cubul la care lucra începu să se întunece, învinetindu-se.

— Marius! — strigă Costea în receptor — privește contorul!

La pieptul fiecărui scafandru cosmic era prins un mic contor pentru înregistrarea radiațiilor. Contoarele începuseră să vibreze ușor. Acul se zbătea, ca o gînganie, abia perceptibil.

— E sub limită!
— Da, dar trebuie să fim atenți! Valurile mării începuseră să se agite din ce în ce mai puternic. Aburul vinăt devenise mai dens și în câteva clipe cerul se acoperi cu nori continui, care se ridicau acolo, în fața lor, direct din mare, ca o vegetație de fum. Un vînt legănat se porni printre cuburile de sare. Contoarele erau din ce în ce mai neliniștite, iar cuburile se învineteau, ca de frig.

— Ce se întimplă? — întrebă Marius. Radiațiile cresc!

— Să ne întorcem la elicopter!

— Dar încă n-am luat o probă din mare!

— Chiar atunci începu furtuna. Se dez-

lănțui dintr-o dată cu toată puterea, năpustindu-se din largul mării. Din norii vineți care legau valurile de cer țîsniră roluri de scînteieri, care se adunară, ca la o chemare, în sfere galbene, săltînd nebunește de la suprafața apei spre înălțimi. Erau mici cât pumnul și pulsau nervos, ca și când în interiorul lor s-ar fi zbatut cineva. Apoi începură să crească, săltînd mereu, pînă ajungeau cu diametrul de cîțiva metri, cînd se pulverizau într-o ploaie luminoasă, din picurii căreia se formau iar alte mingi cât pumnul. Costea și Marius priveau ca vrăjiți acest joc nebunesc al elementelor. Uneori, sferete se ciocneau între ele, și un fulger verziu izbucea drept în sus, atrăgînd în calea lui sute de sfere luminoase, care se spargeau și se recompuneau cu o viteză uimitoare. Fulgerele se înmulțeau, pînă cînd la înălțimea norilor se adună o lumină verzuie, ca un cerc imens, palpitînd ușor. Lumina zilei dispăruse, dar în scînteierea sferelor galbene și a cununei ce palpita pe cer se vedea clar; valurile mării se zbăteau, nebunește, iar cuburile de sare de pe plajă luminau vinăt, scînteind din toate colțurile.

Cei doi intrară în elicopter. La adăpostul carcasei de oțel antiradiant, contoarele se potoliră. Dar contorul instalat pe elicopter, în afară, trepida alarmant. Radiațiile creșteau vertiginos.

Cînd elicopterul se ridică de la sol, căzură primele picături de ploaie. Erau stropi mari, luminoși, la început rari.

— Costea — tipă Marius — ce se întimplă cu monocristalele?

Costea întoarse capul. Cuburile de pe plajă fumegau, sub stropii de ploaie, și se topeau vîzînd cu ochii, ca o ceară. Apoi ploaia se înteti și nu mai văzură nimic.

Ajunseră la astronava cu ploaia gonind pe urmele lor. Cînd marile plăci ale cabinei-garaj se închiseră în urma elicopterului, ploaia cuprinsese toată cîmpia albă. Nisipul fierbea, din loc în loc se formau lacuri care, deși ploua mereu, dispăreau imediat, ca și cînd solul ar fi fost incins. Cu toată ploaia, parcă priveau un peisaj de secetă cumplită, venită brusc, cînd toată apa s-ar fi evaporat de căldură. Solul părea o plită încinsă pe care apa nu se putea așterne, deși o găurea nefcetat. Cunnuna verzuie a fulgerelor plutea deasupra cîmpiei și munților, învăluind furtuna într-o lumină spectrală.

— Nu mai e ploaia obișnuită, saturată de oxigen — spuse Marius. Ar trebui să știm ce e...

Acționară o „mină” mecanică și așteptară glasul indiferent al analizatorului, cînd deodată Marius strigă:

— Sonda!
Și se repezi afară, încheindu-și din goană costumul de scafandru cosmic. Cînd ajunse lângă sondă și începuse să manevreze mecanismele de strîngere automată, în astronava glasul indiferent al analizatorului rosti:

— Deuteriu doi, oxigen doi. Apă grea.

— Marius — strigă Costea în emițător — mă auzi?

Marius făcu un semn cu mîna. Îi auzea.

— Intoarce-te imediat. Plouă cu apă grea. Mă auzi?

— Gata — răspunse Marius — viu imediat.

— Lasă sonda. E apă grea, înțelegi? Marius mai făcu un semn cu mîna și se aplecă din nou asupra sondei. Mecanismele de asamblare adunau într-un pachet aparent diform toate piesele sondei.

În clipa aceea, cîmpia deveni galbenă de multimea sferelor luminoase care se rostogoleau în toate părțile. Cunnuna verzuie de sus nu se mai văzu, apoi apărură o alta, la numai cîțiva metri de sol, ca o mîna uriașă care rostogolea bilele incandescente. Lovindu-se, sferete se contopeau, atîngînd mărimi uriașe. Una dintre ele se răsuci o clipă, ca și cînd și-ar fi căutat echilibrul, apoi se rostogoli înapoi în direcția de repede direct către locul sondei.

— Marius!

Costea strigă și își acoperi, fără voie, ochii. Cînd privi iar, sfera dansa în aer, în dreapta astronavei, iar Marius era culcat la pămînt, lângă grămada de țevări a sondei. Costea vru să strige din nou, dar Marius se ridică și porni în goană către astronava. Căruclorul-robot care adunase, piesă cu piesă, toată instalația sondei, îl urma liniștit, ca și cînd nu s-ar fi întimplat nimic.

— M-a ocolit. Un simplu capriciu... — încercă să zîmbească Marius cînd intră în astronava. Ce-i toată harabura asta de afară?

Căzu istovit pe fotoliu, deși voia să pară calm.

— Apă grea. Înțelegi acum de unde vin aceste descărcări uriașe de energie? Este...

— Un laborator, nu ți-am spus eu? Trebuie să-l înregistrăm, în mărime naturală, printre laboratoarele cele mai perfecționate ale Institutului cosmnautic.

Prin hublouri se vedea toată măreția dementă a furtunii. Sferete uriașe creșteau nefcetat, rostogolindu-se în toate părțile.

— Dacă mai cresc...

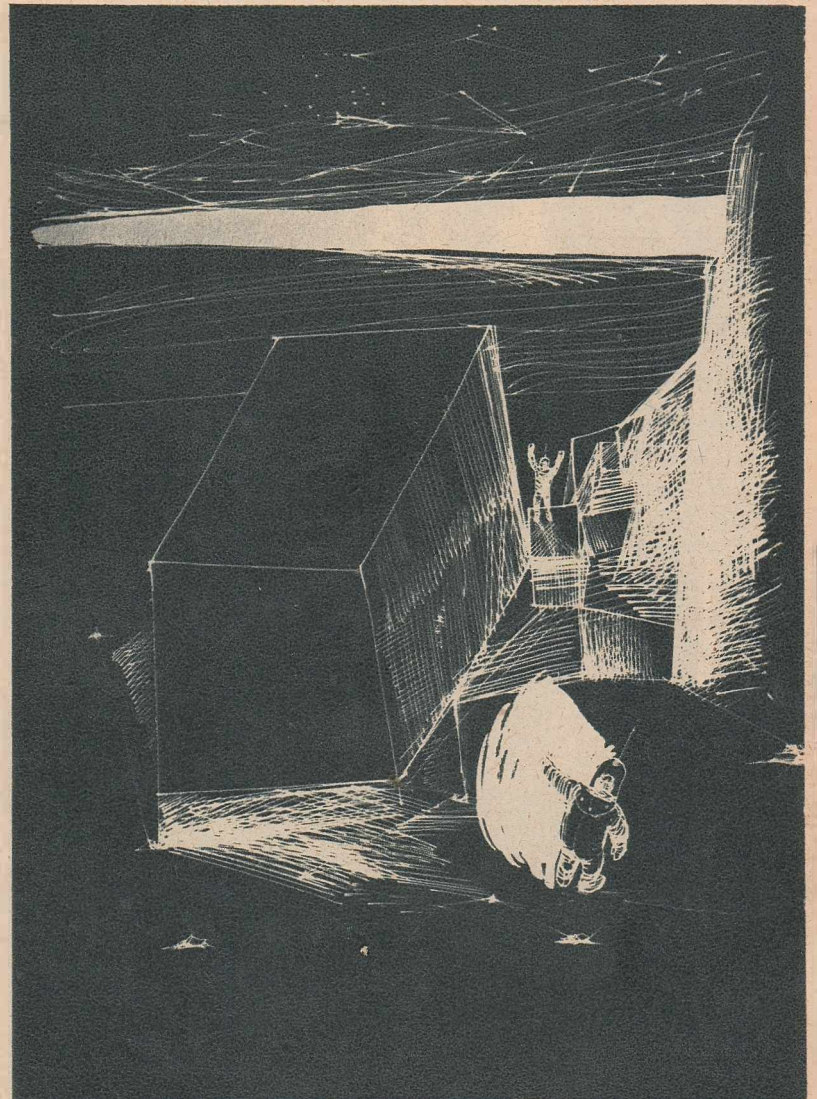
Ele creșteau, pînă cînd pe cîmpia ce fumega, sub cununa joasă a fulgerelor verzi, nu se mai văzură decît sfere de dimensiuni uriașe, de zeci de metri diametru, rostogolindu-se năuce.

— Să pregătim tunul antiradiant! Jocul începe să devină periculos!

Goniră cu ascensorul pînă la ultimul etaj al astronavei, unde se afla tunul antiradiant, instalat pe o placă turnantă. Era de ajuns să fie manevrat un singur mecanism, pentru ca țeava scurtă și groasă a tunului să lasă prin pereții astronavei, căutînd singură, de jur împrejur, izvorul radiațiilor. Tunul se descărca automat ori de cîte ori înținea un izvor de o anumită intensitate.

De-abia îl pusese în funcțiune și tunul porni să tragă, des și nervos. Sferete uriașe se rostogoleau mereu mai dezordonat, în preajma astronavei. Văzduhul se colorase într-un violet amenințător și fulgerele verzi cădeau ca o perdea deasă. Țeava tunului antiradiant se rotea într-un circuit nelinerupt, amețitor, pulverizînd una după alta sferete dezlănțuite. Dar din pulberea de scînteie se formau altele. Toată astronava tremura, ca un animal încolțit.

După vreo oră, furtuna slăbi. Mai întâi pîlîră fulgerele, apoi sferete incandescente se destrămară în scînteie care se stingeau, neputincioase. Ploaia continua. Contoarele exterioare ale astronavei își slăbiseră alarma. O lumină mohorîtă coborî peste cîmpie. În depărtare, masivul stîncos apărură

natura inversă

deodată, lucindu-și piramidele și conurile ce oscilau între albastrul deschis și roșu. Extenuați, cei doi prieteni coborâră în sala cea mare, apoi, fiecare cu câte un detector de radiații, porniră să cerceteze toate ungherele astronavei. Cînd se reîntîlniră, schimbă un singur cuvînt:

— Nimic.

— Nimic.

Apoi își îndepărtară căștile și căzură în fotolii. Prin hubloul din fața lor se vedea cîmpia sfredelită de ploale. Nu departe de aeronavă lumina întunecat o băltoacă de apă grea.

— O vezi? — spuse Marius.

— Da.

— Și?

— Am lăsat tunul antiradiant în funcțiune.

Furtuna poate reîncepe oricînd. Trebuie să ne odihnim măcar două ore, apoi...

— Apoi?

— Bineînțeles, plecăm. Nu sîntem suficient de bine echipați pentru Fulgul Alb.

— Ai dreptate. Și părea atît de candid...

★

În depărtare, Fulgul Alb strălucea, imaculat, ca acoperit de zăpezi și ghețuri veșnice, așa cum li se părușe totdeauna cosmonauților. Astronava se instalase pe direcția care o ducea spre Pămînt. Planeta apei grele se micșora mereu, clipind prietenos.

Marius se ridică deodată, inclinat, și smulse din perete „micul calendar local”, rupîndu-l în zeci de bucățele, pe care le aruncă în pîlnia crematoriuului.

— Ce faci, Marius? Îți distrugi propria operă? Ce vină avea calendarul? Știi că de obicei păstrai asemenea documente...

— De ce să-l păstrez? Ca să-mi aducă aminte că am venit pentru o lună și n-am putut rămîne decît trei zile? Acum trebuie să ne întoarcem cu mi-

nile goale pe Pămînt. Asta nu mi s-a mai întîmplat.

— Chiar cu mîinile goale nu ne întoarcem noi. Am luat cu noi destule probe, și apoi...

— Ce probe? „Banal. Material plastic. Banal. Ciorură de sodiu”. Asta ducem cu noi pe Pămînt? Sare de bucătărie?

— Materialul plastic nu este de loc de disprețuit, Marius. Poate că Fulgul Alb ne va învăța cum să obținem noi materiale plastice, mai rezistente ca ale noastre. Asta înseamnă nimic?

Va veni, după noi, sau poate vom veni chiar noi, o altă aeronavă, pregătită pentru aceste condiții neobișnuite și vom putea afla toate tainele acestui imens laborator natural care se numește Fulgul Alb. Poate că noi ducem oamenilor un dar mult mai de preț decît ne închipuim. Știam despre antimaterie, dar încă nu știam în ce fel pot arăta treptele intermediare pînă la ea. Poate că noi am descoperit una din aceste trepte. Fulgul Alb pare, față de Pămîntul nostru, aceeași natură, oarecum inversată. Aerul are și oxigen, și azot, numai proporția lor este inversată. Materialul plastic pe care noi îl creăm pe cale industrială, aici este format de la natură și poate că argilele pe care le-am găsit în adîncimi s-au creat acolo tocmai din cauza condițiilor neobișnuite, inversate. Apa este aceeași ca la noi, doar că își schimbă proporția de oxigen din moleculă, sau înlocuiește hidrogenul cu deuteriu. Apele dispar chiar în timp ce plouă...

— Asta e literatură, Costea, nu știință. Ce legătură are toată vorbăria ta cu antimateria?

— Poate că nici una. Gîndeam, doar, că natura Fulgului Alb nu și-a dezvăluit încă secretele, ca să spun așa de fabricație... Deocîndată doar ne-a întăritat. Dar ne vom întoarce!

— Cît despre asta să n-ai nici o grijă! Tot eu voi întocmi „micul calendar local” pe Fulgul Alb.

AGENDA

● Rolul soldatului Iamșikov din filmul „Pace nouă venit” a constituit o apreciată creație a lui Viktor Avdiușko, actor de cinema cunoscut cînefililor din filmele „Drumul”, „Prologul”, „Părinți și copii” etc. Recent Viktor Avdiușko a terminat turnările în filmul lui Ivan Pîrlev „Prietenul nostru comun”, în care interpretează rolul unui secretar de partid dintr-un colhoz.

● În capitala Ghaneei, Accra, a fost terminată de curînd construcția primului teatru din această țară. La inaugurare, la care a asistat și președintele republicii, dr. Kwame Nkrumah, a fost prezentată în premieră piesa „Odasani”, de scriitoarea Efua Sazerlend, una din fruntașele vieții culturale din Ghana. Piesa, care se bazează pe vechile tradiții populare ghaneeze, a fost jucată în limba akan.

● De peste 50 de ani, pe scenele teatrelor din Leningrad apare silueta atît de cunoscută a lui Sorokin, actorul cu chitara”, interpret de valoare unică a folclorului țigănesc. So-

rokin a fost prețuit în chip deosebit de ascultătorii săi de vază ca Maxim Gorki, A. Blok, Kuprin, Al. Tolstoi, Serghei Esenin, Leonid Andreev. În momentul de față Sorokin se află invitat la Moscova de către teatrul Vahtangov spre a fi consultat la realizarea corurilor țigănești din „Cadavrul viu”. Regizorul spectacolului, Ruben Simonov, l-a caracterizat pe Sorokin drept „... un autentic poet al cîntecului popular și țigănesc, un artist profund. A-l asculta este întotdeauna o încîntare”.

● Popularul și îndrăgitul Boris Andreev (în fotografie) va apare în curînd pe ecranele sovietice interpretînd rolul unui șef de echipaj în filmul „Calea mării”.

De asemenea frumoasa actriță Rufina Nifontova (Katia din trilogia „Calvarul”) va prezenta publicului noul său personaj pe care-l creează în filmul „În ziua cînd împlinesti 30 de ani”.

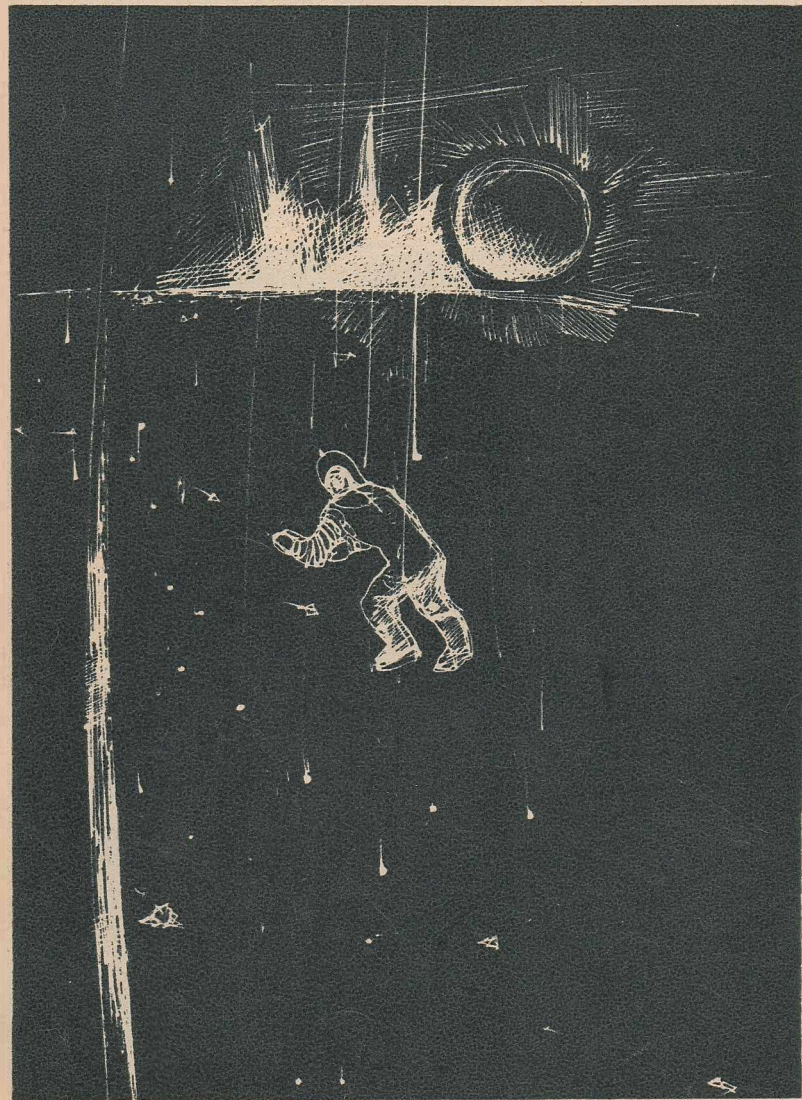
● Pasionantele aventuri ale lui Tartarin din Tarascon, eroul lui Alphonse Daudet, vor fi transpuse pe ecran de studiourile franceze. Regizorul filmului este Francis Blanche, iar cel care va da viață „neînfricatu-lui” explorator și

vinător este același Francis Blanche, pe care-l vedem în fotografii într-una din scenele filmului.

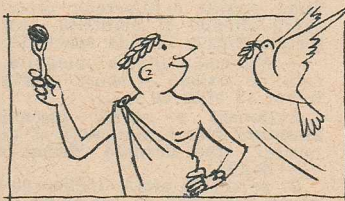
● 3.000 de studenți ai Universității din statul Virginia de vest (S.U.A.) au participat — pe echipe — la un „concurs muzical” pe cît de „original”, pe atît de absurd. Teul concursului: sfărîmarea unui pian în așchii cît mai mici, astfel ca ele să poată încăpea într-un cerc cu un diametru de 2,5 cm.

O altă condiție a concursului a fost... viteza în execuție. La acest capitol una din echipe a obținut un rezultat nesperat de bun: pianul a fost făcut țîndări în timpul record de 17 minute și 30 de secunde. Ce-i drept, componenții acestor echipe au fost avantajați de folosirea unui baros de 7 kg...

DOUĂ FABULE

MĂSLINUL

Și-atunci s-a auzit o voce răgușită. Vorbea măslinul:

— Ce mi-a rămas? Zîmbetul celui care și-a săturat foamea cu fructele mele. Mîndria celui care s-a încununat cu frunza mea și gîndul că multe din crengile mele sînt purtate peste tot în semn de pace.

Viața mea nu s-a irosit în zadar.

VISUL VIERMELUI

Într-o dimineață viermele și vipera își povesteau visele din cursul nopții.

— Eu visam că devenisem șarpe — spuse viermele.

— Și eu, șarpe Boa — răspunse, mîndră, vipera.

Auzindu-i, rîndunica le strigă: — Visele unor tiritoare ca voi, vă seamănă: sînt tot fără picioare și fără aripi.

Într-o vale, un măslin stătea gol și mut.

Crengile îi erau uscate și tremura din toate încheieturile, însă nu se plîngea.

Trece vîntul de primăvară.

— O, biet măslin! — zise oftînd. Cine n-ar fi rîvnit această moarte demnă?

Și-a trecut printre crengile măslinului, dezmierdîndu-l cu boarea-i răcoroasă.

A venit și vîntul cel rece, puternic. A auzit sunetul sec al crengilor dezgolite și s-a bucurat.

— Văd că mori! — i-a zis. Așa îți trebuie. Pe mine m-ai nesocotit întotdeauna, nu te-ai plecat în fața mea.

Te bucurai de frumusețe. Și-acuma iată-ți sfîrșitul. Ce ți-a rămas din tot ce-ai fost? Doar goliștea, tremurată și plictiseală. Dacă te ating te dărîmi!

Traducere din limba greacă

ȚINUTE
FESTIVE

Moda pentru ocazii festive a adoptat, în vremea din urmă, un stil pe cât de grațios pe atât de simplu. Elegantă e o ținută nu prin croieli complicate sau garnituri, ci în special prin factura mai somptuoasă a materialului și prin podoabe — colier, medaliaoane, cercei, clipsuri etc.

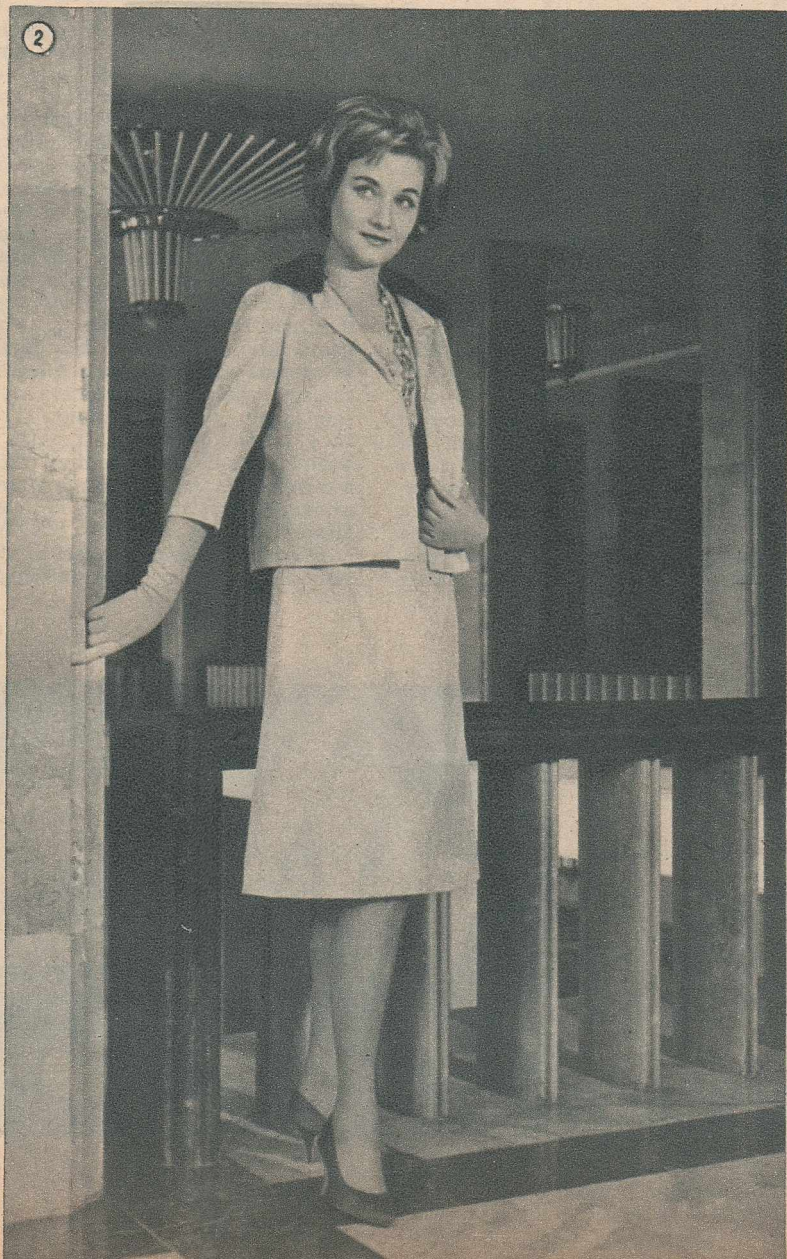
Linia e așadar simplificată la extrem: un corsaj lejer fără guler și fără mineci, cu o răscoială rotundă la gât (decolteurile generoase au cam ieșit din modă), un cordon îngust marcind o talie adeseori coborită și o fustă modest evazată.

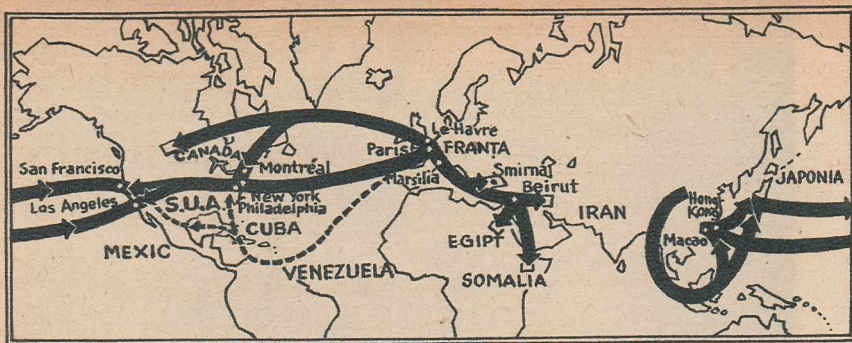
Cele câteva variațiuni pe această temă extrase din colecția Fabricii de confecții și tricotațe-București, oferă câteva sugestii pe care cititoarele noastre le vor putea fără îndoială valorifica în funcție de gustul și silueta fiecăreia.

Croiala foarte discretă a rochiei din foto 1 este compensată de somptuozitatea materialului, o țesătură cu fir de lame. Mănușile, sandalele, eșarfa și colierul accentuează aspectul festiv al ansamblului.

Orice siluetă se împacă de minune cu acest ansamblu festiv din brocart (foto 2), a cărei eleganță rafinată e subliniată de gulerul de blană al jachetei.

Corsajul bluzant și fusta mărunț plisată fac din rochia de mătase imprimată din foto 3 o apariție tipică a modei de vară a anului 1962. Ea poate fi purtată atât după-amiaza cu accesorii de oraș, cât și seara cu o poșetă mai elegantă, mănuși albe și o podoabă la gât.

Cele două rute ale stupefiantelor duc spre America.

O pt cai împodobiți cu penaje negre, drapați în postavuri brodate cu fire de argint, trăgeau de-a lungul Viei Taso din Neapole un enorm car funebru. Mulțimea îmbulzită pe trotuare și în balcoanele clădirilor privea curioasă la racla de sticlă, încrustată cu giuvaeruri, pe jumătate îngropată într-un morman de violete. Ajuns în fața bisericii Sf. Treime, cortegiul s-a oprit pentru oficierea slujbei funerare. În clipa aceea, de lângă portal, spre cei care-l conduceau pe decedat pe ultimul drum, s-au îndreptat obiectivele a două aparate de filmat. Prietenii mortului au privit chiorș la civilii care plimbau camerele de luat vederi pe fețele lor împietrite. Incidentul n-a întrerupt slujba divină, dar a tulburat în schimb multe conștiințe, neliniștite de prezența agenților biroului federal pentru stupefianți al S.U.A.

Eroul principal sta însă impasibil printre flori. Și de astă dată detectivii lui „Narcotic Bureau” au sosit cu întârziere. Ce importanță mai are acum declarația șefului adjunct al Biroului de narcotice, H. Giordano: „Eram pe punctul să-l arestăm...” Salvatore Luciano, alias Charley Lucky, „împăratul viciilor”, supranumit „norocosul” nu va mai mărturisi nimic...

Pe scurt despre grandoarea unui rege...

Înainte de a fi Charley Lucky, temutul șef al lui „Murder incorporated” (Corporația pentru omoruri) se numea simplu Salvatore Luciano și lucra la o fabrică de pălării pentru șapte dolari pe săptămână. Familia sa venise în 1907 la New York alungată de mizerie din insula foamei, Sicilia. Dar mizeria avea să-l însoțească și aici în Bowery, unde nu fiecare vânzător de ziare ajunge miliardar (conform unui mit frumos confecționat), dar unde mulți emigranți, chinuți de obsesia șomajului cronic, îngroșau numărul spărgătorilor de greve. În această lume a lumpenproletariatului din Bowery, Salvatore află, printre compatrioții săi, și oameni fără griji. Cine erau aceștia? Căutând răspunsul

la întrebare, el descoperă existența „gang”-urilor*). Ne aflăm în perioada prohibiției, când comerțul ilicit cu alcool constituia o afacere deosebit de rentabilă, perioadă de înflorire a gangsterismului. Prima poartă prin care a pătruns Luciano în această lume a crimei a fost mafia locală condusă de Giuseppe Masseria, un alt emigrant sicilian. Masseria a transformat această organizație secretă într-un sindicat al crimei. Oamenii lui se ocupau nu numai cu contrabanda de alcool, ci și de comerțul cu prostituate, de livrare, la cererea patronilor, a spărgătorilor de greve și a ucigașilor la comandă.

Una din cele mai prospere afaceri ale „gang”-ului era însă contrabanda cu stupefianți... Ascensiunea lui Luciano a fost rapidă și în același timp dublată de ambiții tainice: transformarea radicală a bandei, înlocuirea metodelor de jaf la drumul mare cu altele mai potrivite peisajului și moravurilor din S.U.A. Deci trebuiau înlăturați cu orice preț „veteranii”. Și prima victimă a ambițiosului Salvatore Luciano a fost propriul său șef. Într-o zi Masseria și-a terminat prânzul într-o băltoacă de sânge pe podeaua restaurantului Scarpato din Chicago.

Noul șef al lui „Murder incorporated”, Charley Lucky, a creat în scurt timp acea formidabilă mașină a crimei care a stăpânit ca un adevărat trust viața socială americană. Atacurile aventuriste din perioada lui Masseria, jafurile spectaculoase, răpirile, șantajele zgomotoase din epoca de glorie a lui Al. Capone, toate operațiile întimplătoare și haotice au fost treptat înlăturate. Noua organizație a fost concepută ca o societate anonimă printre ai cărei acționari se numără oamenii poliției, judecătorii, primarii, personalități politice. Astfel „Murder incorporated” a ajuns o influentă organizație care livra nu numai spărgători de grevă pentru cutare companie, sau oferea oameni-pistol pentru lichidarea activiștilor sindicalii, dar participa și la campaniile electorale sprijinind diverși lideri politici.

În 1936 cariera de peste un deceniu a lui Lucky se întrerupe

*) bande de gangsteri.

- UN PĂLĂRIER ÎNFIINȚEAZĂ TRUSTUL CRIMEI
- LUCKY ÎȘI ÎNCHIEIE CARIERA DUPĂ UN PAHAR DE ORANJADĂ
- PRAFUL ALB CARE CREEAZĂ UN PARADIS ARTIFICIAL
- CĂMILELE SUB CONTROLUL DETECTOARELOR
- UN BILEȚEL DESCOPERIT DIN ÎNTÎMPLARE DEMASCĂ UN FALS SAVANT
- TAINA GEAMANTANELOR EXPEDIAȚE DIN VIENTIANE.

brusc. F. D. Roosevelt, după realegerea sa ca președinte, ia măsuri severe pentru curățirea orașului Chicago de gangsteri. Lucky este arestat din ordinul procurorului federal Thomas Dewey. Tribunalul îl acuză de 90 de crime și delicturi mari, îl condamnă la 1950 de ani închisoare, dar i se reduce pedeapsa la numai 30. Zece ani și-i petrece în penitenciarul din Dannemora, dar aceiași Dewey, ajuns în 1946 guvernator al statului New York, îl eliberează pe motiv că ar fi adus Statelor Unite servicii. Ce fel de servicii? Mister. Dewey nu le-a mărturisit niciodată. Dar Lucky e nevoit să părăsească America. „Doresc să trăiesc liniștit. Visul meu este să am o căsuță care să fie numai a mea. Nu mă mai interesează decât un singur lucru: cursele de cai”. Acestea le declară în cadrul unei conferințe de presă la întoarcerea sa în Italia. Ani de zile va duce, în aparență, o viață de burghez așezat, care respectă legile, prescripțiile poliției, canoanele societății. Dar prea puțini știau că respectabilul burghez Salvatore Luciano conducea din exilul său napolitan traficul internațional al contrabandei de stupefianți. Poliția a căutat prea îndelung dovezi ca să-l aresteze și când s-a hotărât s-o facă a sosit prea târziu. „Regele viciilor”, în așteptarea unui regizor care venea de la Madrid să discute turnarea unui film despre viața gangsterului Lucky, a băut un pahar

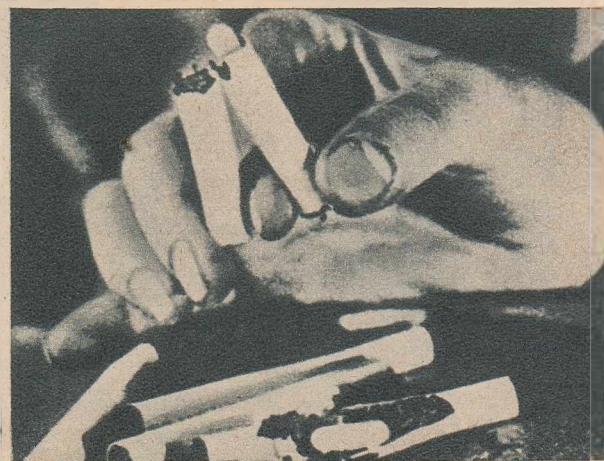
de oranjadă în restaurantul aeroportului din Neapole și, după câteva minute, a murit subit, ducând cu el multe din secretele traficului internațional de stupefianți al cărui șef a fost de-a lungul citorva decenii.

Praful alb care aduce „fericire”... și mai ales bani

Lumea occidentală e tot mai neliniștită de creșterea numărului celor intoxicați cu stupefianți. Cifrele pe care le dau publicității diferite comisii guvernamentale nu pot să exprime o situație reală, deoarece ele se bazează numai pe cazurile descoperite de poliție. Chiar și aceste date incomplete atestă că țara cu cei mai mulți toxicomani este S.U.A.: 60.000. Aceștia consumă circa 35 tone stupefianți anual.

...Folosirea substanțelor ce dereglează activitatea nervoasă superioară, cu scopul de a crea paradisuri artificiale este cunoscută de multe secole. Părintele istoriei, Herodot, relatează o atare practică la sciti. „Sciții iau, așa dar, sămînța de cîneapă, se strecoară în cortul făcut din pături și aruncă sămînța peste pietrele încinse. Sămînța aruncată (...) scoate un fum parfumat și se face atîta abur, încît nici o baie elinească de abur n-ar putea s-o întrecă. Amețiți de dogoarea aburului, sciiții se apucă să urle”. (Istorie, cartea IV, cap. LXXV).

Dintre cele mai cunoscute stupefianți, pentru care omenirea

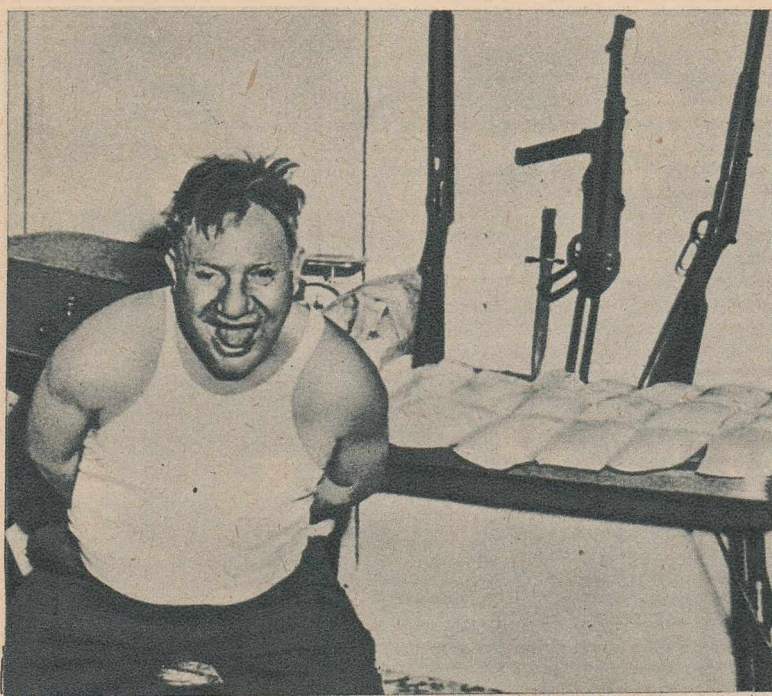

Capsulele cu heroină sînt ascunse în țigări.

Războiul stupefiantelor

Hongkong, orașul traficantilor de opiu.

Unul din agenții rețelei internaționale a traficantilor de stupefiante. Fuca. Pachetele albe găsite la locuința sa conțin heroină.

a plătit scump prin distrugerea fizică și morală a milioane de vieți, sint opiul, hașișul și cocaina.

Drogarea cu hașiș era la modă în secolul trecut, însă alt derivat al cînepii indiene — marijuana — are azi o largă răspîndire în S.U.A., mai ales printre tineri.

Cocaina, produs al frunzelor arbustului sud-american Coca (Erithraylon coca), era utilizată încă de indieni ca excitant. Azi se produce în cantități puține și este destinată mai cu seamă comerțului ilicit, căci medicina, care o folosea ca anesthetic local, preferă preparatele sintetice care sînt mult mai ieftine.

Stupefiantul care cunoaște o răspîndire tot mai largă este opiul și alcaloidul său, heroina. În zilele noastre se duce un adevărat război, între contrabandiști și organele polițienești ale multor state, pe care l-am putea numi fără să greșim războiul heroinei și în care sînt implicați membri ai corpului diplomatic (un exemplu: Mauricio Rosal, fostul ambasador al Guatemalei în Belgia), gangsteri, companii de navigație aeriene și maritime, lorzi (Charles Teviot, industriaș și bancher englez) și mulți oameni de afaceri (baronetul Douglas Thomson, membru al consiliului de administrație al Băncii Scoției, William Keswick, conducător a numeroase firme engleze) etc., etc.

Virtuțile opiului au fost folosite de medicina evului mediu. Dar chimia modernă a fost aceea care a izolat principiile active ale acestei substanțe și a dăruit-o medicinei (și, în același timp, în mod fatal a facilitat răspîndirea toxicomaniei). Astfel pe cale chimică au fost extrași din opiu alcaloizii numiți morfină, codeină, narceină, papaverină etc.

În anul 1898, un chimist al uzinelor Bayer din Germania face o descoperire însemnată. Adăugînd la o moleculă de morfină un dublu radical, obține un derivat nou: diacetylmorfina. Noua substanță era de 3-4 ori mai activă în maladiile căilor respiratorii, de 5-8 ori mai eficace împotriva durerilor, și apărea astfel ca un medicament de mare valoare. Dreser, descoperitorul alcaloidului miraculos, l-a bottezat heroină. Pentru acea epocă heroina a constituit un remediu rapid de vindecare a morfino-

manilor. Primele rezultate au fost excelente. Dar abia trec cîțiva ani și se descoperă că prodigiousul antidot al lui Dreser ducea el însuși la toxicomanie și încă la forme mai periculoase. Astfel medicina se vede nevoită să renunțe treptat la utilizarea heroinei. În 1959, de exemplu, s-au produs pe plan mondial doar 74 kg heroină pentru uzul medical în loc de 1558 kg în 1934.

Heroina a rămas însă pentru toxicomani cel mai căutat drog. 83% dintre consumatorii de stupefiante de pe glob consumă heroină. Ea se prezintă sub forma unei pudre albe, ușor de transportat în cantități mari, ceea ce de fapt facilitează și contrabanda. Doza zilnică pentru un intoxicat: o jumătate de gram. Prețul? Un indicator care urcă necontenit spre cifre colosale. Pentru a fabrica un kg de heroină este nevoie de 15 kg de opiu care costă la fața locului 220.000 franci vechi. La această sumă inițială se adaugă: 120.000 f.v. transportul clandestin pînă în Europa, 60.000 f.v. costul transformării opiului în heroină, 100.000 f.v. retribuția intermediarilor, 1.200.000 f.v. asigurare pentru confiscări posibile. Părăsind Franța — unde se prelucrează, în laboratoare clandestine, partea cea mai importantă din cantitatea mondială de heroină — un kilogram de praf alb costă 1.700.000 franci vechi. În Statele Unite — principalul consumator de heroină din lume — kilogramul de drog este plătit cu 350.000 dolari. După calculele specialiștilor cheltuielile toxicomanilor americani pentru obținerea heroinei se cifrează la 300 milioane dolari, o sumă de-a dreptul uriașă care întreține acest flagel social cu o atît de largă răspîndire în țările capitaliste.

Fantastica aventură a heroinei

Într-un atelier sordid zece oameni se agită. Lîngă zid un bărbat cu pupilele dilatate privește fix un punct nedefinit de pe tavan. Ceasurile trec, oamenii devin tot mai neliniștiți și chipurile lor exprimă o cumplită durere psihică, vecină cu nebunia. Va veni oare cel așteptat, omul care potolește clocotul suferințelor și aduce fericirea?... Despre chinuitoarea așteptare a

toxicomanilor, despre viața lor fără sens, despre paradisul lor fictiv și de scurtă durată, despre infernul lor psihic vorbește filmul lui Shirley Clarke: „The Connection“. Asemenea tragedii din păcate nu sînt de domeniul fabulației în lumea occidentală. „The Connection“ ne prezintă sfîrșitul fantasticei căi parcurse de praf alb, heroina. Dar să vedem care este începutul acesteia.

În adîncul junglelor din Birmania de est și din Tailanda se întind vaste plantații a unei specii de mac denumite științific papaver somniferum 1. Înainte de a da în pirgă, capsulelor verzi li se face o incizie și se extrage un suc, opiul. Stăpînii acestor plantații sînt bandele ciankaiste, care după înfrîngerea suferită în China au forțat frontierele și s-au stabilit ilegal în cele două țări. Ele au creat aici trustul Tay Hone Saung care se ocupă cu prepararea opiului și comercializarea lui clandestină și produce aproape jumătate din cantitatea mondială a acestei substanțe. Ocrotite de întinericul nopții, mici caravane de catfri transportă baloturi de stupefiante spre porturile maritime ale Tailandei și Birmaniei. Bandele internaționale încearcă să îmbrace „marfa“ în cele mai felurite ambalaje. Anul trecut a fost descoperit opiu în lăzi cu slănină și în cutii de macaroane. La Bangkok, pe un vas norvegian, poliția a găsit 477 kg opiu în cutii de conserve.

De aici căile contrabandiștilor care navighează sub diverse pavilioane se respiră. Urmele lor duc spre multe alte porturi ale lumii, veșnic mînați de teama de a nu fi descoperiți. Dar rutele principale sînt două: una care se îndreaptă spre Hongkong și alta spre Orientul Apropiat.

La Hongkong, în acest oraș-tavernă al Orientului Îndepărtat, mișună afaceriștii, aventurierii și contrabandiștii de stu-

pefiante. Autoritățile locale sînt indulgente și totodată interesate în acest comerț criminal care le aduce profituri însemnate. De aceea nici nu este de mirare că organele polițienești confiscă doar 10% din stupefiantele care se scurg prin canalele de contrabandă ale orașului. Ce reprezintă această cifră de 10% ne putem da seama din următorul exemplu: cu prilejul unei singure razii s-a confiscat o cantitate de morfină suficientă pentru satisfacerea necesităților medicilor și oamenilor de știință din întreaga lume timp de trei ani.

...În prima jumătate a secolului trecut negustorii englezi trimiteau în China, prin diferite mijloace, mari cantități de opiu. În fața pericolului de descompunere a armatei sub influența drogului, se hotărî interzicerea lui. Trimisul împăratului Tao Huan sosi la Canton și ceru negustorilor străini să predea opiul. Dar ei refuzară.

După trei zile de asediu companiile străine sînt nevoite să satisfacă cererile emisarului imperial. În iunie 1839, pe plaja Bocca Tigris (Bogue) au fost arse timp de 20 de zile 20.000 de lăzi cu opiu. Exact peste un an, în iunie 1840, Anglia declară război Chinei și începe războiul denumit al opiului, care se va încheia cu înrobitorul tratat de la Nankin (1842). Una din stipulațiile acestuia va prevedea cedarea Hongkongului.

În acea perioadă, doi englezi — William Jardine și James Matheson — durează în Hongkong un imens edificiu de piatră, care decenii de-a rîndul va fi mereu plin de baloturi de opiu. Compania Jardine, Matheson and Co se mai află și astăzi în fruntea „gang“-ului de opiu din orașul-tavernă. Ea posedă nu mai puțin de 21 vase dar guvernul indian a confiscat, nu de mult, cinci dintre ele, pentru contrabandă cu droguri.

...Celălalt drum al stupefian-

telor trece prin Orientul Apropiat. Dar aici cele care le transportă sînt de astă dată corăbiile deșertului — cămilele. Traficanții au scornit cele mai ingenioase metode ca să-și mascheze marfa: au ras porțiunea dintre cocoase unde au plasat pachetele, care apoi au fost acoperite cu păr lipit cu clei. Trucul fiind descoperit, ei au pus cămilele să înghită cutiuțele de metal. Detectoarele de mine au sesizat și ascunzișurile din măruntaie. Atunci metalul a fost înlocuit cu materiale plastice. Iată de ce azi cămilelor suspecte de a fi purtătoare de droguri în viscere li se face un control radiosopic.

Cu toate că pe marile aeroporturi internaționale brigăzi speciale fac un control minuțios nu numai călătorilor suspecti, dar și aparatelor, avioanele rămîn și pe mai departe importante purtătoare de stupefiante. Poliția a descoperit strînsa legătură a unor aviatori de pe navele aeriene ale societății „British Overseas Airways Corporation“ cu două bande de traficanți și a dovedit complicitatea unor membri ai personalului navigator al societății „Pan American World Airways“.

Prin aer, pe mare și pe uscat încărcăturile frauduloase trec granițele. Geamantanele cu fund dublu, fructele, păpușile, rezervoarele de benzină ale automobilelor, copertele cărților și chiar sicriile cu morți falși, iată numai cîteva dintre „obiectele“ utilizate. Și toate au în prima lor etapă aceeași țintă: Europa. Mai precis: Franța și Italia. În aceste țări opiul își schimbă structura.

În laboratoare clandestine, la Paris, Marsilia, Milano etc. el este transformat în heroină.

Taina castelului

Toată nenorocirea lui Herr Doktor Kopp i se trage de la un petec de hîrtie găsit în buzunarul unui oarecare Coscia, arestat

de poliție în februarie 1961. Pe bilețul era notat: „Kopp, 2 à Augerville“. Cine este acest straniu personaj? Să încercăm să reconstituim faptele care pun în lumină „personalitatea“ lui Herr Kopp.

La 30 septembrie 1960 poliția franceză anunța „Narcotic Bureau“ despre activitatea suspectă a stewardului de la T.W.A., Charles Bourbonnais și a unui oarecare Etienne Tarditi, bănuît că, prin intermediul ambasadorului Guatemalei în Belgia, Mauricio Rosal, ar remite achizitorilor americani heroină. Sosiți la New York, Tarditi, Rosal și Bourbonnais sînt arestați. În posesia lor se găsesc 50 kg heroină și 75.000 dolari.

În rîndurile bandei se dezlănțuie un puternic conflict. Cel învinuit de pierderea heroinelor și de arestarea celor 3 gangsteri este un oarecare Lecoat. Culpă: nerespectarea principiului „compartimentării“, adică a sistemului de organizare a bandei. Banda îl pedepsește să plătească 35 milioane franci despăgubire. Lecoat achită pînă la ultimul franc. Atunci intervine poliția. Un singur ins scapă din plasă: Gilbert Coscia, trezorierul bandei. Totuși el se prezintă la judecătorul de instrucție de bună voie, înarmat cu o istorioară... Un alibi care îl scapă de arest. Coscia își ia tălpășița și pleacă în Canada, dar este arestat în februarie 1961. Apoi urmează descoperirea bilețelului: „Kopp 2 à Augerville“.

Augerville-la-Rivière, o mică și neînsemnată localitate din Loiret. Singura faimă a acestui sat este castelul său și bunul și pașnicul „monsieur“ Kopp, despre care localnicii știu doar că se ocupă cu tainice cercetări științifice. Directorul departamentului sănătății din Loiret îi face o vizită. Se interesează de experiențele sale... Dar nu află nimic. „Mi-a făcut o proastă impresie, declară directorul după

Pe ingeniosul Herr Doktor Kopp l-au trădat pînă la urmă cîteva particule de praf alb risipite pe o siță.

1927... După o lovitură nereușită. Iată în localul poliției newyorkeze patru din cei mai cunoscuți gangsteri de atunci ai Americii (de la stînga la dreapta): Ed și Jack Diamond, Fatty Walsh și Lucky Luciano.

vizită. Când l-am întrebat de preparatele sale bacteriologice și histologice, mi-a răspuns că cercetările sale sînt secrete, că pentru a găsi remediul cancerului el întrebunțează metode revoluționare. Mi-a mărturisit că nici măcar nu ține un jurnal al cercetărilor”.

Bilețelul traficantului de heroină Gilbert Coscia pare să contrazică seriozitatea cercetărilor lui Herr Doktor. La descinderea făcută de poliție, ea descoperă un laborator bine echipat, dar toate baloanele, refrigerentele, bazinele emailate, eprubetele sînt de o curățenie impecabilă. Într-un sertar o descoperire interesantă: facturi pentru cîteva kilograme de lactoză, pentru cîteva sute de kilograme de acetonă, adică chiar substanțele necesare preparării heroinei. Dar nicăieri vreo urmă. Totuși, într-un fund de dulap, o sită reține atenția. Privită mai atent, pe ea se pot observa cîteva particule de praf alb...

Dar cine este în fond acest Herr Doktor Kopp?

Dosarul judiciar îl demască pe Kopp ca fiind unul dintre membrii bandei internaționale de comerț ilicit cu stupefiante a lui Coscia et compania și, în același timp, un periculos nazist și escroc. Stabilite după primul război mondial la Berlin, este arestat pentru fabricarea chimică a alcoolului. Plecînd din al treilea Reich el încearcă să escrocheze Ministerul francez al apărării prin vînzarea unui produs „pentru consolidarea lucrărilor de fortificație” care s-a dovedit a fi o pură fantezie. Autoritățile dispun expulzarea, dar forțe influente intervin în favoarea lui. În timpul ocupației naziste este colonel al Wehrmachtului. Castelul său din Augerville se transformă într-o agentură a Gestapoului. Tot aici el adăpostește, în două camere blindate, diamantele jefuite de naștiți din lagărele morții și din unele țări ocupate. Arestat după război pentru înaltă trădare, este reabilitat după cinci ani. Poate oare un fost hitlerist să fie acuzat de înaltă trădare față de Franța? Autoritățile răspund negativ. Și iată-l transformat în pașnic cetățean francez!

Specialiștii apreciază că Kopp putea produce în laboratorul său 50 de kg de heroină zilnic, cantitate care este suficientă tuturor toxicomanilor din Statele Unite timp de zece zile...

Un adevărat flagel social

Cu cîteva săptămîni în urmă fuseseră reținute pe aeroportul Orly din Paris două geamantane expediate din Vientiane, capitala Laosului, pentru un oarecare John Jones, domiciliat într-un hotel din Quartier des Invalides. Vameșilor le-a fost atrasă atenția de greutatea neferască a bagajelor și la o cercetare minuțioasă au descoperit că geamantanele au funduri duble pline cu pachetele de opiu. La adresa indicată însă nu se afla nici un domn cu numele de John Jones. Patronul atelierului care a confecționat geamantanele a declarat poliției că le-a executat la comanda unui om care pretindea că e regizor și că îi sînt necesare pentru un film

de contraspionaj. Pe baza multor altor informații poliția identifică pe destinatar: Jean Pierre Lacluche, fiul unui mare bijutier, editorul unor reviste despre viața animalelor, protectorul poezilor letriști care frecventează cafenelele din Montparnasse sau din Saint Germain-des-Près. „Drogul este pentru uzul meu personal, a explicat el poliției. M-am obișnuit să fumez opiu în tavernele londoneze din Soho. De atunci nu mai pot să renunț...”

După Jacques Angelvin, prezentator al televiziunii franceze, arestat în ianuarie la New York pentru transport clandestin de heroină, Lacluche este cea mai recentă pradă a poliției.

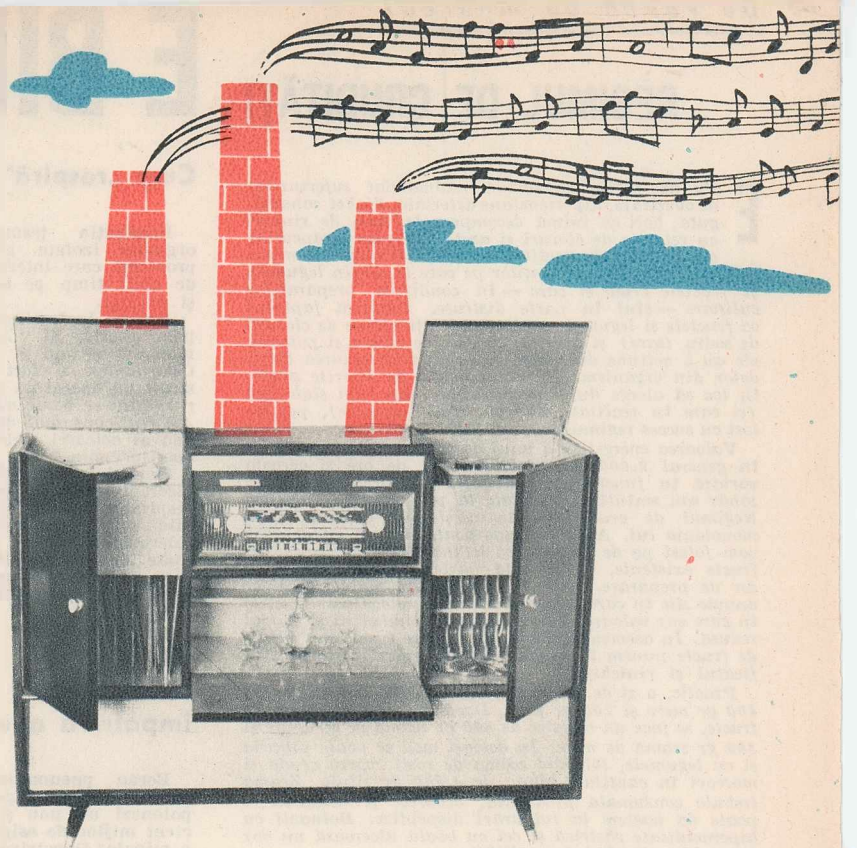
Împotriva toxicomaniei devenită flagel social în lumea capitalistă, luptă însă forțe inegale. „Gang”-urile de stupefiante sînt se pare mai bine organizate decît poliția. Dacă ele suferă pierderi, valoarea bunurilor confiscate este în ultimă instanță remunerată tot de toxicomani. Avea dreptate Harry J. Auslinger, comisar federal al S.U.A., cînd conchidea că infractorii nu pot fi distruși nici de „întreaga forță a armatei americane, a marinei și a infanteriei marine”. Pentru că, în ultimă instanță, comerțul cu stupefiante este un business în care sînt interesate companii și diverși oameni de afaceri influenți. Dacă autoritățile americane sînt alarmate, aceasta se datorează în primul rînd... masivei scurgeri de valută din țară.

De lupta împotriva comerțului clandestin cu stupefiante s-a ocupat și se ocupă diverse organisme internaționale. Comisia opiuului de pe lîngă fosta Ligă a Națiunilor, Comitetul permanent în problema opiuului înființat în 1925, Interpolul, Biroul antinarcotic al Ligii Țărilor Arabe, Comisia de narcotice a O.N.U. Dar în decurs de 50 de ani, de la prima conferință internațională pentru combaterea contrabandei de stupefiante (Șanghai, 1909) nu se observă nici un progres. Dimpotrivă. Nu numai că numărul toxicomanilor a crescut, dar vîrsta drogaților coboară spre ani foarte tineri. Astfel în S. U. A. între 1937-1958 vîrsta medie a consumatorilor de heroină a scăzut de la 27 la 20 de ani.

...La prima vedere, neputința atitor organisme care se ocupă de combaterea traficului ilicit de stupefiante pare suspectă. De fapt asistăm la o luptă inegală. Căci în afara complicității influențelor reprezentanți ai businessului și chiar a unor funcționari ai poliției, autoritățile privesc cu multă indiferență decăderea morală a unei părți a tineretului.

Într-o lume care nu oferă siguranța zilei de mîine și care este permanent amenințată de spectrul șomajului, tinerii, și nu numai ei, caută să uite această realitate crudă și aspră. Ei găsesc alinare în puținele clipe de exuberanță și fericire pe care le oferă o țigară cu marijuana și o priză de heroină. Un remediu nefericit și ineficient, care duce de fapt la pierderea capacității de muncă și a sănătății. O cale lentă care transformă oamenii în epave sub privirile prea indiferente ale autorităților.

Cornel BOZBICI

Combinca muzicală ELECTRONICA

- Vreți să prindeți în bune condiții o emisiune radiofonică?
- Vreți să ascultați în condiții optime ultimele imprimări pe discuri?
- Vreți să înregistrați sau să ascultați pe bandă de magnetofon un concert sau glasul celui ce vă este drag?

Cumpărați-vă combina
muzicală

ELECTRONICA S. 606 A

Pentru cei interesați menționăm că ea este prevăzută cu:

- un sistem acustic complex cu cinci difuzoare
- un amplificator audiofrecvență cu calități superioare
- un radio receptor de lux tip „Enescu”
- un magnetofon cu două viteze
- un picup semiautomat.

O veste bună pentru salariați și întreprinderi: Combina Electronica S. 606 A se poate cumpăra în rate sau prin viament.

REGIMUL DE CRUDITĂȚI

Este un regim vegetarian recomandat suferinzilor de obezitate, hipertensiune arterială, diabet zaharat, gută, boli de inimă decompensate, boli de rinichi cu retenție de cloruri și azot. Acțiunea terapeutică a regimului de crudități se datorește sărurilor minerale, vitaminelor, fermenților pe care le conțin legumele și fructele crude și care — în condițiile preparatelor culinare — sînt în parte distruse. Datorită faptului că fructele și legumele conțin cantități reduse de clorură de sodiu (sare) și cantități bogate de calciu și potasiu, ele au o acțiune diuretică, favorizînd eliminarea lichidelor din organism. De aceea obezii de diferite grade, în loc să alege după medicamente care să-i slăbească (și care în realitate sînt cu totul ineficace), pot folosi cu succes regimul de crudități.

Valoarea energetică a unui asemenea regim nu atinge în general 2.000 de calorii în 24 de ore și aceeași variază în funcție de cantitățile de uleiuri vegetale, zahăr sau smîntînă adăugate la prepararea legumelor. Regimul de crudități păcătuiește, în general, prin monotonia lui. Acest neajuns poate fi însă evitat dacă vom folosi pe de o parte varietatea mare de legume și fructe existente, pe de altă parte varietatea modului lor de preparare. Este foarte indicată stabilirea unor anume zile în care hrana să o constituie exclusiv fructele în care caz valoarea energetică a regimului va fi și mai redusă. În asemenea zile de consum de fructe sau sucuri de fructe punem în repaus organe importante cum sînt ficatul și rinichiul.

Practic, o zi de fructe se compune din 400 gr prune, 400 gr mere și 700 gr pere. Dacă se folosește zeama de fructe, se face un amestec de 800 gr zeamă de strugure și 400 gr zeamă de mere. În același mod se poate proceda și cu legumele, folosind zeama de roșii, varză crudă și morcovi în cantitate totală de 1.500 gr zilnic. Zeama trebuie consumată proaspătă, deoarece fermentarea ei poate da naștere la tulburări dispeptice. Bolnavii cu hiperaciditate gastrică și cei cu boală ulceroasă nu vor tolera bine regimul de crudități.

Trebuie să mai menționăm cura de mere crude, care se recomandă ca o continuare a regimului hidric indicat în gastro-enterocolite acute, în dizenterie și în episoadele acute ale colitei cronice.

Merele, după ce sînt curățate de coajă și sîmburi, vor fi date pe o răzătoare de sticlă pentru a evita oxidarea lor și se vor consuma în porții de 200-300 gr. Acest regim va fi urmat vreme de 2-3 zile, evitîndu-se în acest timp laptele, pîinea, compoturile. Acțiunea binefăcătoare a regimului de mere crude rase se datorește conținutului bogat în pectine, substanțe care, fixînd microbii din intestin, exercită o curățire mecanică a acestuia. Regimul de crudități poate fi aplicat, de la caz la caz de 1-3 ori pe săptămîină.

Dr. Silviu GHEREA

Vreți să vă uitați la soare?
CUMPĂRAȚI-VĂ OCHELARI PRODUȘI DE I. I. S. HAIA LIȘIȚ — ORADEA
 De vînzare la magazinele de specialitate

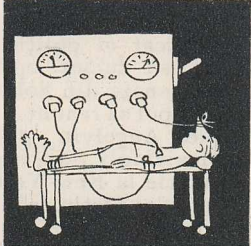
E BINE SA ȘTIM

Cum „respiră” arterele?

Respirația țesuturilor organice izolate este o problemă care interesează de mult timp pe medici și biologi.

Recent, la Institutul de polarografie al Academiei de științe a R.S. Cehoslovace a fost construit un aparat cu ajutorul căruia se poate măsura „pe viu” consumul de oxigen al oricărei „felii” de țesut organice.

Datorită cercetărilor efectuate cu acest aparat, o serie de date referitoare la respirația țesuturilor au fost corectate. S-a stabilit de pildă că, în ciuda celor ce se credea pînă acum, arterele sclerozate „respiră” mult mai intens decît cele sănătoase. La fel s-a constatat că bolile dermatologice diferă între ele printr-o variație a respirației pielii, ceea ce ajută mult la stabilirea diagnosticului.

Aerul luptă împotriva apei...

Ecran pneumatic — așa au denumit inginerii polonezi un nou și eficient mijloc de asigurare a minelor împotriva apelor subterane.

Ecranul pneumatic e universal: el poate fi folosit atît în minele de cărbuni, cît și în cele de minereuri de fier sau cupru.

Denumirea dispozitivului definește foarte exact esența metodei. Printre-o serie de sănuri speciale practicată în sol se pompează aer comprimat. În interiorul rocilor acvifere se formează astfel o pernă de aer care împinge apa, nepermițîndu-i să intre în galerii.

Noua metodă este extrem de economică și totodată permite scutirea termenelor de dare în exploatare a noilor mine.

De ce scade nivelul oceanelor?

Potrivit datelor geologice, nivelul mărilor și oceanelor globului pămîntesc a scăzut în ultimele 20.000.000 de ani cu peste 450 de metri. Dr. G. Viver, savant portorician, colaborator al Institutului pentru studierea Mării Caraibilor, a emis o nouă ipoteză pentru explicația acestui fenomen. Explicația ar consta în faptul că... volumul Pămîntului crește. În consecință scoarța sa crapă în porțiunile în care este mai subțire și se produc ruperi ale fundului oceanelor. După părerea dr-ului Viver, apa se scurge prin aceste crăpături în straturile mai adînci ale scoarței.

În sprijinul ipotezei sale, dr. Viver dă exemplul unei depresiuni din apropierea Islandei care într-un interval de 1000 de ani s-a lărgit cu cite 0,4 m la fiecare kilometru. Fenomen, să recunoaștem, nu foarte îngrijorător.

CUVINTE ÎNGRUCIȘATE

JOCUL „DE-A SOLDAȚII”

ORIZONTAL: 1) Scriitor ceh, autor al romanului „Bravul soldat Sveik” — Luat cu asalt. 2) Unitate în cadență — Subunitate militară de recunoaștere (pl.). 3) Eminent romanier român, a scris „Amintirile căprului Gheorghită” și „Povestiri din război” — Bun pentru (abr.). 4) Clasic al literaturii noastre, autor al poeziilor: „Sergentul”, „Peneș Curcanul”, „Dan, căpitan de plai” etc. 5) Istro-român — Riu în Elveția. 6) Ultimii dintre recruți! — „Marșul tanchiștilor”, de pildă. 7) Tragere la țintă cu o armă de foc — Mareașal al „Micului caporal” Napoleon Bonaparte — Falange! 8) Inepuizabil izvor de energie — Prezent la adunare! — Conjunție la... cavalerie. 9) Nobili medievali consacrați carierei armelor — Armă... perfect sănătoasă. 10) Le ascultați și în „Flica regimentului” de Donizetti — Scriitor francez, autorul romanului „Căpitan la 15 ani” și „Copiii căpitanului Grant”. 11)... de Lenclos, cunoscută pentru salonul ei literar din Paris (1620-1705) — Căciulă de dorobant. 12) Cei mai viteji ostași — Compozitor austriac, autorul „Cavaleriei ușoare”.

VERTICAL: 1) Soldat din cavaleria maghiară sau poloneză din trecut — Verbul mitralierei. 2) Regină a Angliei, care a purtat război împotriva lui Ludovic al XIV-lea — Omogeni. 3) Decametrul — Olimpia în care oastea lui Baiazid a fost înfrîntă de oștile lui Mircea cel Bătrîn. 4) Locul gradelor militare pe tunică — Ofițer superior. 5) Scriitor sovietic, autorul romanului „Doi căpitani” — Număr. 6) Lăcașul sabiei sau balonetei (pl.) — Cursant al unei școli militare. 7) Orășel în Asia mică — Cyanogen (chim.) — Jumătate recrut. 8) Artileriști — Învingătorul armatei lui Cresus, cuceritor al Babilonului, căzut în luptă cu scitii. 9) Arbust — Inedit — Marcă de motocicletă. 10) Flancuri de companie! — 9 mai, Ziua victoriei! — Marcă de televizor. 11) Scriitor român, autor al volumului de schițe umoristice „Vine d-na și d-nul general” din care cităm „Mălorul „Boțan”, „Colonelul Ionescu”, „Foasturi cazone”, „Cîinii de război” etc. — Primele linii din apărare! 12) Poet și prozator român, autorul schițelor „Focurile”, „Un asalt” etc din ciclul „Amintiri din luptele de la Turtucaia”.

1	H	A	3	E	K	7	A	T	A	10	C	A	12
2	U	N		P	A	T	R	O	L	E			O
3	S	A	D	O	V	E	A	N	O				P
4	A		A	L	E	C	S	A	N	D	R	I	
5	R	U	M	E	R	I		R					R
	T	I	R										C
8	A	T	O	M		L							B
9	C	A	V	A	L	E	R	I		T	U	N	
10	A	R	I		V	E	R	N	E				U
11													
12													

Povestea vorbeii

DESPRE CÎTEVA CUVINTE LATINEȘTI

Cuvintele de origine latină din limba romînă au suferit numeroase schimbări în decursul timpului. Ceea ce în limba strămoșilor noștri suna *panis* noi numim *pîine*, *homo* a devenit *om* etc. În afară de aceste cuvinte, limba noastră cunoaște și altele, mai puține la număr, care sînt identice sau aproape identice cu forma lor străveche, latină. Ele nu sînt moștenite ci împrumutate recent, prin intermediul limbii franceze și provin din expresii sau propoziții latinești. Iată despre ce e vorba:

Vom începe cu cuvîntul *rebus*. Cine cunoaște limba latină știe că *rebus* înseamnă „lucrurilor”, „pentru lucruri” sau „cu lucruri” și că e una din formele lui *res*, „lucru”. Legătura cu înțelesul actual necesită o explicație, mai bine zis o poveste. În Evul Mediu, în Picardia exista obiceiul ca în timpul carnavalului anual să se reprezinte niște spectacole populare cu caracter satiric. Prin conținutul lor, aceste comedii se inspirau din actualitate, ceea ce explică denumirea lor: piese în care e vorba despre lucruri care se întîmplă în vremea respectivă. Titlul acesta a îmbrăcat forma latinească *de rebus quae geruntur*, ceea ce în traducere, cuvînt cu cuvînt, înseamnă: „despre lucrurile care se întîmplă”. Un titlu, trebuie să recunoaștem, cam prea lung! Pentru simplificare, mai ales în gura celor care nu se sîchiseau de limba latină, comediiile acestea au fost numite, pur și simplu, *rebus*.

Cu vremea, denumirea a fost extinsă la producțiile literare, satirice, glumețe, la jocurile de societate vesele și, în cele din urmă, la primele rebusuri, adevărate jocuri de spirit.

Tot dintr-o expresie latină provine și „recipisă”. În limbajul administrativ al Evului Mediu, tot în Franța, se folosea formula *cognosco me recepisse*, adică „recunosc că am primit”. Adevărurile de primire se încheiau cu aceste trei cuvinte, din care pînă la urmă a rămas doar *recepisse*. Noi am luat cuvîntul din franțuzește, adaptîndu-l puțin, și astfel s-a ajuns la *recipisă*.

Sorlin STATI

Cititorii ne scriu, noi răspundem

Unul din afișele Festivalului.

Helsinki — 1962

„Se apropie momentul deciziei celui de-al optulea Festival Mondial al Tineretului și Studenților. Aș dori să cunosc câteva date despre stadiul pregătirilor în vederea acestui important eveniment”.

Petre VOINEASA
muncitor, București

Răspunde **E. OBREA**, redactor la „Scnteia tineretului”.

Lönrotinkatu. Pe această arteră principală a capitalei finlandeze, la nr. 17, își are sediul Comitetul internațional de pregătire a Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților. Comitetul întreține legături directe cu peste 1.000 de organizații de tineret și studențești din 117 țări. Trăsătura caracteristică a pregătirilor în vederea apropiatului Festival o constituie faptul că la această activitate participă organizații de cele mai diferite orientări politice, religioase și filozofice. În America Latină, de pildă, majoritatea organizațiilor de tineret socialiste, radicale, catolice, social-democrate, liberale etc. iau parte la acțiunile pregătitoare, peste 1.300 de tineri din această regiune a lumii urmînd să fie prezenți la Festival. Numeroase organizații din diferite țări vor participa la Helsinki pentru înfruntarea la un Festival Mondial al Tineretului și Studenților. Printre ele se află Asociația tineretului din Mauritania, Uniunea generală a studenților din această parte a Africii negre aflată încă sub dominația portugheză etc. Este interesant de subliniat că, în ciuda acțiunilor dușmănoase față de Festival la care sedeau anumite cercuri din Occident, în deosebi de la Bonn, numeroase organizații de tineret se mențin pe o poziție fermă de sprijinire a Festivalului.

La Helsinki pregătirile sînt în toi. Manifestările Festivalului, la care vor lua parte aproximativ 15.000 de tineri de pe întreg globul, se vor desfășura în capitala finlandeză precum și în alte 8 orașe, printre care Turku, Tampere, Lahti etc. Sub semnul întîmpinării Festivalului, în întreaga Finlandă au loc mari serbări, manifestări sportive, adunări etc.

Firește, la marea întîlnire a tinerii generații va fi prezent și tineretul din U.R.S.S. și din celelalte țări socialiste. În întîmpinarea Festivalului, în țara noastră se organizează numeroase manifestări artistice și sportive. Tineretul român va fi reprezentat de o delegație de 350 de tineri ce vor lua parte la principalele manifestări ale grandioasei întîlniri.

Cititorii către cititori

Vor să corespundă pe diferite teme (literatură, muzică, teatru, geografie, sport) și să facă schimb de ilustrate următorii:

Marcu Lucian, Focșani, Școala de meserii, anul II; Maria Adocea, elevă, Bistrița, calea Armatei Roșii nr. 50, reg. Cluj; Serghei Dumitru, electrician, Hunedoara, bloc 116; Constantin Dominte, Cîmpulung Moldovenesc, str. 30 Decembrie 5; Matei Gagnea, student, Petroșeni, Căminul nr. 2, str. Pușkin 1; Manuela Dănciulescu, studentă, București, str. Zb. Neagră 22, of. p. 31, raion 16 Februarie; Valentina Wernhardt, elevă, București, str. Străbună 50, of. p. 26; Vasile Teodorescu, electrician, Hunedoara, bloc 106 ap. 13; Ioan Safcu, electrician, Hunedoara, bloc 133, ap. 6; Alexandru Eugen și Costel Duia, Galați, str. Pescari 33; Vodă Mircea Mihai, student, Craiova, str. Cîmpia Islaz 40; Vică V. Ion, muncitor, com. Homoriciu, raion Teleajen, reg. Ploiești.

Doresc să facă schimb de ilustrate următorii: Lizica Matei, elevă, com. Scăieni, reg. Ploiești; Paula și Nicoleta Ghenovarschi, eleve, Tecuci, str. Gh. Lazăr 12; Gh. Dascălu, salariat Șchela Moinești, bloc verde, str. Sf. Gheorghe; Adriana și Marieta Bălan, Pitești, str.

Dealurilor 25; Gherasim Petri, elev, Dej, str. Mărășești 20, reg. Cluj; Adina Madradiu, Tecuci, str. Karl Marx 29; Lorelai Șakcs, Dorohoi, str. Apolodor 2; Ion Roșoagă, Băls, reg. Oltenia, str. Popa Șapcă 88; Ion Vlăceanu, student, Craiova, str. Libertății 3; Corneliu Dohotaru, Craiova, str. V.I. Lenin 86 bis; Maria Gh. Mincu, com. Telega 448, raion Cîmpina, reg. Ploiești (dorește să facă și schimb de mărci poștale); Ioana Bănățeanu, satul Băneasa, raion Adamclisi, reg. Dobrogea; Gh. Dumitru, student, Institutul de arhitectură „Ion Mincu”, raion 30 Decembrie, București; Eugen Alexandru, elev, Galați, str. Pescari 33.

Pe scurt

M. OANCEA — Tg. Jiu. În cadrul Institutului agronomic „N. Bălcescu” sînt cuprinse Facultatea de agricultură și horticultură și Facultatea de medicină veterinară. Obiectele la care trebuie să se pregătească un candidat la examenul de admitere în prima din cele două facultăți sînt: științe naturale, chimie (scris și oral) și matematici (oral). La examenul de admitere în Facultatea de medicină veterinară se dau următoarele probe: științe naturale și chimie (scris și oral). Înscrierile încep de la 15 august, iar data cînd vor avea loc examenele va fi anunțată prin presă și radio.

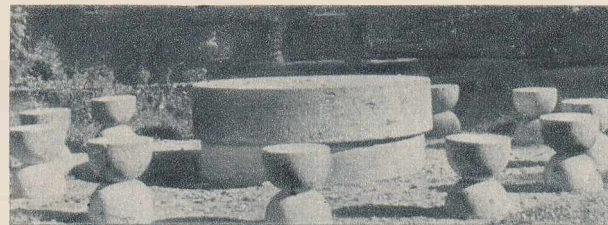
STEFAN CRUCEANU și ILIE BELEANU — Mangalia. Cu mijloace oarecum improvizate nu se pot face fotografii color de calitate. Sînt necesare chimicale foarte pure, rețete foarte precise ale materialelor care urmează să fie prelucrate, temperatură constantă, aparate de mărit speciale cu filtre etc. Din punct de vedere teoretic această problemă este expusă amplu în cartea „Tehnica și arta fotografică” de Iofis și Dîko, apărută recent în Editura tehnică.

De la fotocorespondenți

Încă un bloc nou în centrul orașului Pitești. (I. Cruceană)

„Masa erolor”, lucrare a lui Constantin Brîncuși aflată în parcul orașului Tg. Jiu. (George Stoica, regizor tehnic la Teatrul de stat de păpuși din Craiova)

Eschimoșii din Clukotka sînt aprovizionați astăzi cu ajutorul avioanelor și elicopterelor.

Eschimoșii — o populație străveche

Aș dori să aflu unele date despre eschimoși.

Ștefan PETRESCU
Onești, regiunea Bacău

Răspunde lector **JULIANA TONEA** de la Facultatea de geologie-geografie a Universității din București.

Tărîmurile Groenlandei, arhipelagul arctic american și America arctică, precum și peninsula Ciukotka (din nord-estul Uniunii Sovietice) adăpostesc în zilele noastre pe eschimoși. În limba lor, ei se numesc „innuiți” adică „oameni”; cuvîntul eschimos propriu-zis este de origine algonkină*) și înseamnă „mîncători de carne”.

Ca și fuegienii din extremul sud al Americii, australienii băștinași etc., eschimoșii reprezintă ultimii supraviețuitori în populația actuală ai oamenilor din epoca glaciară. Locuind regiuni marginase ale continentelor, ei nu s-au amestecat cu alte populații și de-a lungul milenilor și-au păstrat nealterate trăsăturile distinctive.

Eschimoșii își petrec iarna polară închisi în locuințe clădite din blocuri de gheață („iglu”) sau în bordele din piatră și humă amestecată cu iarbă, îngropate pe jumă-

tate în pămînt. Aici așteaptă sosirea scurtei veri polare, cînd se mută în corturi de piele. Abia atunci începe activitatea lor: ei sînt pescari, vînători, crescători de reni. Renul, foca și ursul polar le dau nu numai cele necesare îmbrăcămîntei, ci și hrana. Slămina crudă de focă sau de balenă și capetele putrezite de focă reprezintă hrana lor de căpetenie.

Eschimoșii îmbătrînesc repede, iar numărul lor în Groenlanda și Alaska descrește continuu din cauza condițiilor grele de trai și în special a lipsei de vînat provocată de intensificarea nerațională a vînătoriei de către marile companii capitaliste europene și americane. Alta este situația micii populații de eschimoși din partea asiatică a Uniunii Sovietice. Acestora li s-au asigurat condiții bune de aprovizionare și posibilitatea de a urma toate formele de învățămînt.

Conform statisticii demografice a popoarelor polare, numărul total al eschimoșilor din Groenlanda, Alaska și Siberia de nord se ridică în zilele noastre la peste 27.000.

*) Algonkinii — grup de triburi indiene din America de Nord, trăind în zilele noastre numai în Canada.

Cei mici desenează

Începînd din 1959, în orașul nostru s-a statornicit obiceiul ca, din doi în doi ani, să se deschidă cîte o expoziție de desene executate de cei mici, stimulîndu-le și pe această cale dezvoltarea artistică. Inițiativa aparține secției de artă plastică a Muzeului Brukenthal și Secției de învățămînt a orașului, care de atunci se ocupă cu regularitate de organizarea acestor expoziții.

Continuînd tradiția, și anul acesta, în holul Școlii medii nr. 3, au fost expuse un număr de 100 de lucrări realizate în tuș, acuarelă, ulei sau creioane colorate,

de către copii — cei mai mici în vîrstă de cinci-șase ani, cei mai mari, elevi ai diferitelor școli elementare din Sibiu. Potrivit vârstei, ei ne comunică imagini, uneori pline de umor și gingășie, din lumea înconjurătoare: scene din taberele organizate la mare sau la munte, din vacanță sau din timpul muncii patriotice, colțuri de natură sau compoziții dovedind inventivitate, spirit de observație și armonie a culorilor.

Tinca TARANGUL, de la Secția de artă plastică a Muzeului Brukenthal din Sibiu

„Căsuțe pentru păsărale” este titlul acestei lucrări aparținînd elevului Emil Sevestrean din clasa a V-a a Școlii elementare nr. 9—Sibiu.

FLACĂRA
Revistă social-politică și literar-artistică

Anul XI—Nr. 27 (371)
7 Iulie 1962

REDACȚIA: BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCINTEII
Căsuța poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10.
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

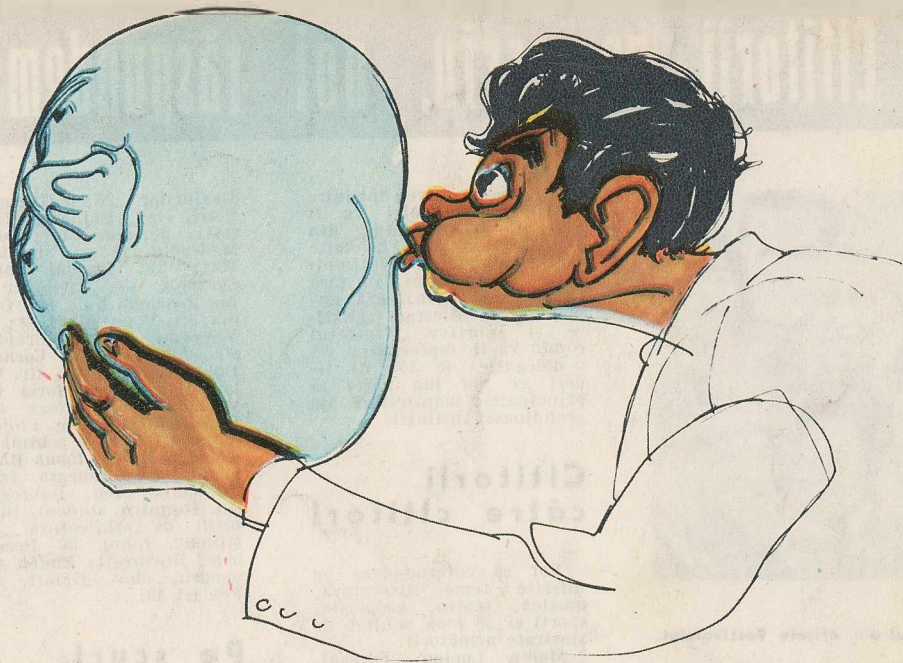
PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Sotnelli.

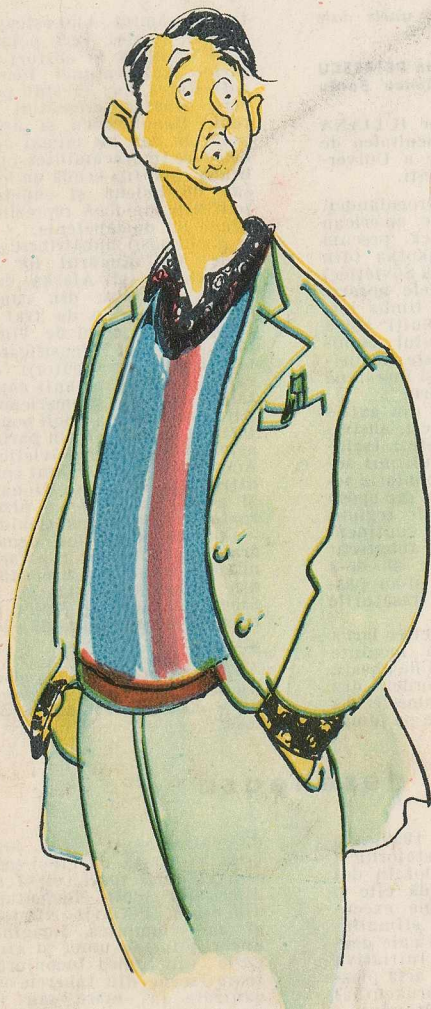
PREȚUL REVISTEI 2 LEI

A scrie - scriere

Desene de Tia PELTZ

— Maestre, e destul?

— Cum inteleg unii tineri scriitori să facă literatură.

— Eu nu ctesc, eu scriu!

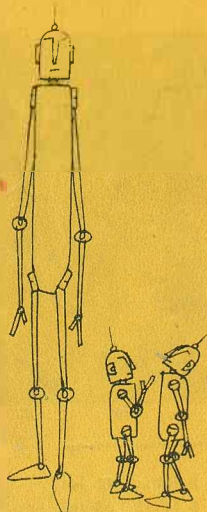
— Capul în nori, picioarele... pe pământ.

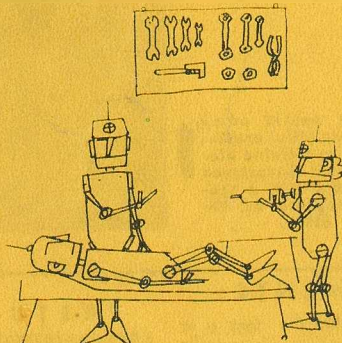
— Nene, și eu am învățat să scriu și vă rog să mă publicați și pe mine. Pa!

DIN LUMEA ROBOȚILOR

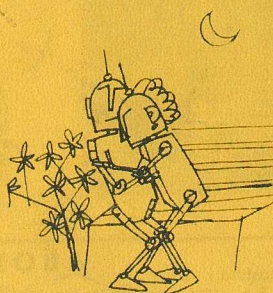
(Din „Eulenspiegel“)

— Tatăl lui e directorul uzinei metalurgice...

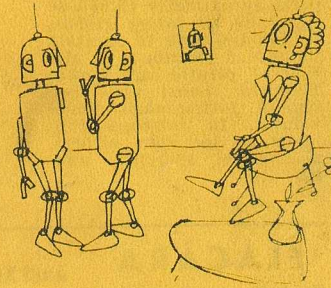
— Tovarășe profesor, cu sau fără narcoză?

— Și după aceea ne montăm un bebeluș draguș...

— Mai bem ceva?
— Nu mai pot; filtrul meu e la reparat.

— Ce ochi minunați! Cel puțin 2.000 de wați!...